Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ NĂM SỐ 855 — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BA 6 DÉCEMBRE 1927

HÃY HÚT THUỐC ĐIẾU HIỆU JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ : THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

Directeur dérant NGUYỄN-KIM-ĐINH
Directeur & Rédacteur en Chef DIỆP-VĂN-KỲ
Direction - Rédaction - Administration
96, RUE MAC-MAHON, 96
SAIGON
Téléphone : N° 324

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 7601

BÌNH-DÂN ĐỐI VỚI NƯỚC

Hai chữ « bình-dân là đối với hai chữ « qui-phái » mà nói. Qui-phái, so vào nước ta tức là những hoàng-tử, hoàng-tôn, cùng là những người có phẩm-hàm, quan-chức ; bình-dân là những người không quan-chức, không phẩm-hàm, không phải là hoàng-tôn, hoàng-tử. Bình-dân, qui phái, đều là những tài-liệu để tạo-thành quốc-gia. Nay muốn cùng xã-hội bình-dân ta nói chuyện về bình-dân.

Gần tới muôn nước, chẳng nước nào chẳng có bình-dân, nếu không bình dân, thì nước ấy kết quả ra thế nào ? Thế cho nên bình-dân đối với nước, thiệt là quan-hệ rất một thiết, bình-dân hay thì nước hay, bình-dân dở thì nước dở ; nước có hay thì bình-dân mới sanh-tồn, nước mà dở thì bình-dân cũng diệt-một. Vì nước với bình-dân quan hệ như thế, cho nên bình-dân đối với nước, phải có trách-nhiệm rất lớn-lao. Cái trách-nhiệm đó, nếu gánh vác được trọn vẹn, thì bình-dân không được là bình-dân.

Muốn biết cái trách-nhiệm đối với nước quan-hệ là thế nào, thì trước hết hãy xét coi cái địa-vị của bình-dân ở trong nước thấp hay cao, và quyền thế to hay nhỏ.

Nước là nước của ai ? Trải mấy nghìn năm công nghiệp của ông cha, mới có được một mảnh quốc thổ, góp mấy mươi triệu giống nòi ruột thịt, mới thành được một dảm quốc-dân. Quốc-thổ có bao nhiêu vạn dặm, tức là công-sản của quốc-dân hãy nhiêu triệu người, mấy mươi triệu con người, mỗi bình-dân cũng góp một số, thì mấy mươi vạn dặm đất [illegible] bình-dân cũng có một phần. Giả như quốc-thổ của Việt-Nam to có vạn dặm, mà nhân-số của Việt-Nam là 25 triệu người, thì bình-dân cũng có một phần trong 25 triệu phần quốc-thổ vậy. Thế cho nên phàm ở trong nước, to từ một con sông, một trái núi, nhỏ đến một ngọn cỏ một gốc cây, bình-dân đều dự chút quyền sở-hữu, nghĩa là về lẽ kế-tự, thì bình-dân chính là một người chủ chất lâu đời, được dự hưởng cái sản nghiệp tổ-quốc ; về lẽ đóng góp, thì quốc dân cũng là một người cổ-đông, có cổ-phần trong công-ty quốc-hội, cùng trong quốc-dân, ai còn chê ai là « không chỗ cắm dùi » thì chẳng những khinh bạc đáng cười, mà thật là ngu-dốt đáng bỉ.

Cái địa-vị của bình-dân ở trong nước đã tôn trọng như thế, quyền thế của bình-dân thì thế nào ?

Trong một khu trại, ai là người có quyền thế ? tức là người có đất cho trồng. Trong một xưởng thợ, ai là người có quyền thế ? tức là người xuất tiền thuê thợ, điều đó chắc ai cũng công nhận. Trong một nước ai là người có đất, tức là bình-dân, lẽ ấy trên đã nói, còn người xuất tiền là ai ? Một số nhiều cũng lại là bình dân, nghĩa là bình-dân đã hàng năm đóng thuế nạp sưu, hy-sanh vô số, tài sẵn cho nước, quan nhờ dân mà có bổng, lính nhờ dân mà có lương, các việc kinh tế lớn nhỏ, nhứt thiết trông về dân hết. Thế thì bình-dân ở trong nước, lại là một người tài-chủ, những hạng tông sự về việc nước, chẳng qua là ăn lương của dân, ở đất của dân, vì dân mà bình vực quyền-lợi, giữ gìn tài sẵn đó vậy. Ai bảo bình-dân đối với nước không có quyền thế, ta quyết không tin.

Chẳng nói chi bây giờ là thời-đại dân quyền, bình-dân cố-nhiên là có quyền thế, ngay như thuở trước, còn về thời-đại chuyên-chế, mà quyền-thế của bình-dân cũng không thường. Ở Á-châu, hung-tàn ai bằng vua Thủy-hoàng, một phen chém gỗ giờ sào, kẻ hung-tàn kia cũng mất nghiệp ; ở Âu-châu, khốc liệt ai bằng vua Lộ-địch, một trận hoại thành phá ngục, kẻ khốc liệt kia cũng vào tù. Suy đó, ai có quyền-thế ? quyền-thế là ai ? bất tất phải tranh biện cũng đủ rõ.

Coi vậy thì bình dân ở trong nước, địa-vị cùng không hèn, quyền thế cũng không nhỏ, song le lẻ thường ở vũ-trụ, muốn sánh tồn phải cạnh-tranh, có cạnh-tranh mới sanh tồn, địa-vị ấy và quyền-thế ấy, không thể ngồi yên mà cầm được vững, gìn được bền, vì thế mà bình-dân ta đối với nước, phải cần biết trách-nhiệm.

Nước ta trước theo về chánh-thể quân chủ, phàm các việc nước, vua là chủ động, quan lại là kẻ phụng hành, còn như bình-dân thì ngoài sự đóng thuế, đi phu, chẳng biết chi là trách nhiệm, vì thế cho nên các tiên-dân, nhiều người tưởng mình với nước không có quan hệ, vì thế mà ngày nay nước Annam mới là nước Annam.

Phong-giao có câu : « *Nghĩ cho cái kiếp con rùa, ở đình đội hạc, ở chùa đội bia* ». Bình-dân ta đọc đến câu này, tưởng cũng nên có chút cảm động.

Mà thôi, dầu có cảm động, dầu không cảm động, nay cũng không cần bàn. Nay chỉ nên biết rằng : Chúng ta đã là bình-dân Annam, thì ta đối với nước Annam ngày nay, cần phải nhận lấy trách - nhiệm. Trách-nhiệm của chúng ta nay là gì ? Tức là cùng nhau mưu tính cái cuộc tương lai của chúng ta vậy.

Đương vận hội nây, phong trào sôi sát, thế sinh tồn của những dân-tộc hèn yếu thiệt cheo leo, đối với bình-dân Annam chánh là lúc nước đã đến chân, mà cũng là lúc cờ đã đến tay. Trong bình dân ta nếu ai chẳng muốn cho chủng-tộc sanh tồn thôi thôi, nếu [illegible] cho mọi sự vinh-quang sanh tồn, còn mong rằng : sanh thời lấm áo ấm-lưng cơm, từ hậu nên nhang theo chén nước, thì cái trách-nhiệm đối-phó với cuộc tương-lai, cần phải để tâm mà tính mà gánh vác.

Đến ngày nay mà còn không chịu gánh-vác, thì lấy ai gánh vác thay cho ? Còn có thể trông nhờ vào ai ?

Trông nhờ vào bọn qui phái chăng ? Ôi, qui phái ở nước ta, quả nữa là quan trường, mà tư-cách của quan-trường ngày nay thế nào ? Chẳng nói thì ai cũng biết ; ngoài sự lòn cúi chẳng có chi là nhiệt-thành, ngoài sự khua khoét, chẳng có chi là mục-đích. Vậy mà còn mong họ gánh vác thay dân được sao ?

Cũng có người cho rằng : « quan-trường ngày nay, cố-nhiên không trông mong gì, nhưng bình dân ngày nay, cũng không phải người lo được cuộc tương-lai . . . Cuộc tương-lai tất phải đợi những tay anh-hùng hào-kiệt. » Nếu nói như vậy, lại càng lầm nữa. Anh-hùng hào-kiệt, không phải là rách trời rơi xuống. Xưa nay những đấng tượng đồng, bia đá, phần nhiều xuất-thân ở xã-hội bình-dân, bình-dân bước một bực lên, thì chính là anh-hùng hào-kiệt. Vả chăng, bình-dân đối với cuộc tương-lai, chính là việc của bản-thân, chớ không phải việc của người khác, nếu việc bản-thân mà có một ngày được trên vẹn, thì dầu chẳng đâm sa-kỷ như ai sấm sét ngàn thu, nhưng cũng chẳng đến như ai cướp công của tổn-tổ ; dầu chẳng đâm quả vọng như ai gió mây tâm cỏi, nhưng cũng chẳng đến như ai trốn nợ của giang-sơn. Lấy đó mà suy, thì cái sự kỷ-đảo anh hùng, ỷ lại anh hùng thiệt là lầm lắm. Huống chi, non xanh thăm thẳm, nước biếc lờ đờ, ai biết ai là ai mà cầm sao đặng nổi.

Vậy thì làm bình-dân ngày nay, cần phải bỏ ngay cái tính ỷ-lại, việc mình mình gánh, thân mình mình lo, cái trách-nhiệm đối với cuộc tương-lai của mình, mình phải dởm nhận. Sao cho xứng-đáng cái địa-vị của bình-dân, cho khỏi phụ cái trách-nhiệm của bình-dân.

NGÔ-TẤT-TỐ

Việc tăng lương bổng

Chừng cũng còn lâu mới xong

Có một số báo, bổn-báo đã nói là quan Toàn quyền sẽ đặt một ban ủy-viên, xét về việc tăng lương bổng theo lệ mới bắt đầu thi-hành từ sang năm.

Ban ủy-viên ấy đã họp tự bữa thứ tư tuần mới rồi, do ông Baberl làm chủ-tọa. Bàn ủy-viên thấy việc hơi khó khăn một chút, nên lại phải đặt một tiểu-hội-đồng để xét mấy cái nghị-án của chánh-phủ, và những lời của các hội ái-hữu ở Nam-kỳ và Bắc-kỳ đã thỉnh cầu.

Ban tiểu-hội-đồng ấy đã họp bữa thứ năm và thứ sáu, nhưng xem việc nầy có nhiều chỗ tương phản với nhau, cho nên chắc cũng còn lâu mới xét xong được. Chắn lắm ban tiểu-hội-đồng chưa có thể xét xong để trình quan Toàn-quyền đem ra hội-đồng thường-trực chánh-phủ họp trong tuần lễ nầy được. Ít nữa là ban tiểu-hội-đồng ấy, cũng phải họp đến 15 lần mới xong.

Việc nầy hội-đồng quyết - nghị ra sao ta không thể nào biết trước được ngày lễ Noël tới đây ta chắc quan Toàn-quyền cũng không ký nghị-định thi-hành từ ngày 1er Janvier nầy, theo như mọi người đã tưởng.

Việc đặt Lãnh-sự Trung-hoa ở Bắc-kỳ

Cách mấy bữa nay, Hoa-kiều ở Hanoi hiệp nhau lại hội-quán để bàn về việc xin đặt lãnh sự Trung-Hoa ở Bắc-kỳ, hoặc ở Hanoi, hay là ở Haiphong.

Việc nầy cách một năm nay họ đã yêu-cầu rồi, lần nầy họ quyết nghị yêu cầu cho bằng được.

Họ đã viết thơ về chánh-phủ Nam-kỳ, xin [illegible] thương-nghị với chánh phủ Pháp ở đây để đặt một tòa Lãnh-sự Trung-Hoa. Họ nói khẩn thiết rằng hết thảy người Hoa-kiều ở Bắc-kỳ đều muốn như thế.

LỜI NGƯỜI SAY

Dân tộc nào nhiều tự do hơn hết ?

Một nhà triết-học Âu-Tây mà tôi quên tên đâu mất, có nói rằng : Từ khi có trời đất đến giờ, không có gì thêm ma cũng không có gì bớt. Gầu đó mà nghĩ về vật chất thì thật đúng là đã đành. Gan chuột, cảnh hùm đâu cho có đi nữa cũng là do bởi vật khác mà sanh ra. Chớ đó lượi ở đời : Gà ăn mối, mối ăn Thổ-công, Thổ-công ăn gà, có cái gì thêm cái gì bớt.

Câu triết-ngôn ấy trường đem vào chuyện tinh thần cũng nhằm. Tinh thần xưa nay cũng chẳng có gì thêm, gì bớt.

Nói về tự do, thì trường xưa nay cũng không thêm không bớt, cũng chẳng có dân tộc nào là ít hơn khác nhau là chỉ tới cách chia ra mà dùng mà thôi.

Tỷ như nước Nam minh, mấy từ nay ai cũng bảo là nước ít tự do nhứt trong thế-giới. Song xét lại cho kỹ thì cái sự ít tự do của mình vẫn cũng cân nặng như của người ta.

Người tự-bổn mà không dám nhận cái tự do làm đều phải, có lẽ cũng vì xưa nay lắm người tự xưng mình là thượng-ngu đã nhiều phen lợm dụng cái tự do lương gat.

Ấy là đối với trong nước. Còn mọi đối với các nước ngoài, thì cũng chưa chắc dân ta kém phần tự do của họ. Dân nào mà nhiều tự do cho bằng dân Huế [illegible] vậy mà trong lúc ta viết đây, có lẽ có hàng mấy trăm ngàn người đương sụt lên ngập xuống, thêm rượu như chết.

Người Tây, khi cách mạng đến nơi cũng chưa chắc là đã nhiều tự do hơn hồi còn ở với Mãn-Thanh. Bây giờ có lẽ bốn trăm triệu con dân Nghiêu, Thuấn, được chạy quanh cả mười tám nước chư hầu mà kiếm không ra một chút nhựa ấy-phải.

Còn ta, ta khôi nói, rượu có lẽ thuốc phiện cũng có bác-vật lo giùm. Thay là hút, thay là hồ uống... *Ai nhiều tự do hơn ?*

— HỮ-CHÍ —

Thừa dùng, muốn lán

Một cái Camion DELAGE số 8136, có mới lắm. Ai muốn mua xin hỏi M. Trần-văn-Sơn, Commercant à Thudaumôt.

Việc nước Tàu

Nói lại đến việc Trác-châu.

Quân Phụng-Thiên vẫn vây Trác-châu, đắp ụ đất thiệt cao ở ngoài thành, đặt súng đại-bác lên trên mà bắn vô. Quân Sơn-Tây trong thành cũng bắn đại-bác ra. Đôi bên cũng bị chết, thây chất cao như núi. Tình hình trong thành Trác-châu bây giờ cùng khốn lắm, lương thực gần hết, chỉ còn có đậu mà muối thôi. Đàn bà con trẻ khóc lóc sầu thảm lắm. Hội cứu-tế thấy tình cảnh đàn bà và con nít khổ sở như vậy, nên có phái đại-biểu đến xin Trương-Tác-Lâm muốn vây Trác-châu tới chừng nào tùy ý, nhưng mà xin cho người già cả và đàn bà con nít ra ngoài. Chưa rõ Trương có nghe không.

Tình cảnh trong thành khổ sở như thế, mà quân Sơn-tây không hề biến tâm, cứ một mực chết theo thành-trì mà thôi. Tướng của Sơn-Tây giữ ở Trác-châu là Phò-Tôn-Nghĩa nhứt định giữ thành cho tới chết mới thôi. Trương-Tác-Lâm đã nhiều lần sai người khuyên Phò ra hàng, nhưng Phò nhứt định không chịu, nói rằng : « Chẳng thà chết thôi thôi, không chịu đầu hàng vì làm thế sợ phi tiếng của bọn quân-nhơn đi. »

Trương-tác-Lâm thấy vậy hạ lịnh bao vây khắp thành, để cho Trác-châu tuyệt lương, chắc là phải thất-thủ. Không hiểu vì sao mà Diêm Tích-Sơn không cho quân đến cứu-viện.

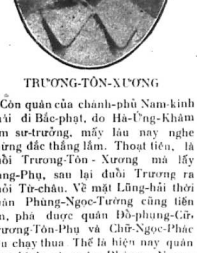

TRƯƠNG-TÔN-XƯƠNG

Còn quân của chánh-phủ Nam-kinh phái đi Bắc-phạt, do Hà-Ứng-Khâm làm sư-trưởng, mấy lâu nay nghe chừng đắc thắng lắm. Thoạt tiên, là đuổi Trương-Tôn-Xương mà lấy Bạng-Phụ, sau lại đuổi Trương ra khỏi Từ-châu. Về mặt Lũng-hải thì quân Phùng-Ngọc-Tường cũng tiến lên, phá được quân Đồ-phụng-Cử, Trương-Tôn-Phụ và Chữ-Ngọc-Phác đều chạy thua. Thế là hiện nay quân Nam-kinh và quân Phùng - Ngọc - Tường giáp đánh Sơn-Đông định đuổi Trương-Tôn - Xương và bọn quân ở Tế-Nam, mà lên đánh quân Phụng-Thiên.

NGÔ-BỘI-PHU

Ngô-Bội-Phu ở Trùng-khánh mới rồi bị thích-khách bắn ba phát nhưng không chết. Đạn chỉ bay sượt qua mui xe của Ngô đi mà thôi. Ngô sai tầm mã dử lắm nhưng không bắt được kẻ thích-khách.

Còn việc miền Nam, chưa nghe tin-tức gì về cuộc hội-nghị Chấp-giám.

Tình-hình Quảng-Đông cũng chưa được yên ổn lắm, vì Hoàng-Thiệu-Hùng vẫn còn tung hoành ở Tây-giang và vây cánh của y cũng mạnh lắm, như mới rồi Trần-chương-Phủ tuyên-bố độc - lập, Trương - Phát-Khuê và Hoàng Kỳ-Tường phái quân đi đánh, và đánh Hoàng Thiện-Hùng ở Tây-giang nữa.

Ở Thượng - hải, thời bọn công sẩu vẫn còn bạo-động lắm. Xe điện mười phần mới có hai phần chạy được, mà trên xe nào cũng có người linh cảnh-sát Tàu đi hộ vệ. Những người bát-man chưa đâm đi lắm, vì bọn công-sản hâm bắn chết. Trong các xưởng máy, thời thấy phần nhiều người đốc-công đi làm rồi, trong mình phải đem súng theo để phòng bị.

Nước Nhựt lại sắp đem thêm quân-đội sang phía Bắc nước Tàu. Không rõ là định làm hậu-viện gì cho Trương Tác-Lâm, hay là định bảo-thủ quyền lợi gì ở Mãn-châu mà thôi.

Tình hình tình Vân-Nam từ ngày Đường-kế-Nghiêu chết rồi, thời biến loạn luôn mãi, là bọn Trương-Hô và bọn Long-Vân đánh nhau để giữ chánh-quyền. Long-Vân hiện đóng ở tỉnh thành Vân-Nam, nói nếu bọn Trương Hô lui về, thời mình cũng lui về. Trong hạt bây giờ giặc cướp nổi lên từ tung. Dân phải sắp khí-giới để phòng giữ lấy không trồng cây vào ai được cả. Dân tỉnh Vân-Nam xin quy-thuận với chánh-phủ Nam-kinh, và xin chánh-phủ Nam-kinh đem quân vào duy-trì lấy đại-cục cho Tới ngày 16 nầy mới làm tang lễ cho Đường-kế-Nghiêu, chánh phủ Vân-Nam bỏ ra 5 vạn đồng làm tang lễ và xây mộ cho Đường.

Chuyện lạ tai

NƯỚC TÀU CÒN THIẾU TIỀN GÓP CỦA HỘI VẠN-QUỐC

Ta có nhiều cái hội ái-hữu, mà hội-viên chỉ kỳ tiền đó thôi, chớ tới thăng không chịu đóng tiền.

Hội Vạn-quốc tức là hội Ái-hữu của thế-giới, Trương-Tác-Lâm nước Tàu cũng ký ra lâu nay không đóng tiền nong gì hết. Hiện nay nước Tàu còn thiếu của hội Vạn-quốc 7 triệu kim-phát-lăng (Franc-or). Hội Vạn-quốc viết thư đòi, thời tháng 9 mới rồi, nước Tàu mới đóng được có 180.000 quan mà thôi.

Phần nhiều hội-viên trong các hội Ái-hữu ở ta, tài năng và oanh-liệt thua Trương-Tác-Lâm xa, nhưng đến sự chậm đóng tiền hội thời cũng thế.

CON CHÓ CỦA HỘI VẠN-QUỐC

Có một tờ báo bên Pháp hồi ai là kẻ hết lòng bảo-hộ và trung-thành với hội Vạn-quốc hơn Họ nói không phải Ngoại-giao Tổng-trưởng Pháp là Briand, cũng chẳng phải Ngoại - giao Tổng - trưởng Đức là Stresemann. Hết lòng bảo-vệ và trung-thành với hội Vạn-quốc hơn hết, là con chó Loulou. Báo *Liberté* bên Pháp, ngày 21 Octobre, có kể lai-lịch con Loulou như vầy :

« Loulou sanh ở thành Geneve 7 năm nay, nguyên là giống chó sói ở nước Đức, thuộc về loại chó đen, mà lông cũng có chút vàng như lông cọp. Dầu không có giấy khai-sanh, nên không biết cha mẹ nó là ai, nhưng mà thấy nó thông-minh và đi đứng hòa nhã, thời biết nó cũng là con nhà trâm anh chi đó. Từ nhỏ chí lớn, nó chỉ làm việc cho hội Vạn-quốc. Thoạt tiên, còn làm chưn giác đem phụ, vì hồi đó còn có con Bristol, nhưng con nầy mới là chế hai năm nay, thời chàng Loulou thế chưn, và một mình trong sơn hội Vạn-quốc.

« Ai đã bước chưn tới cửa nhà hội một lần, cũng thấy cặp con mắt của nó hiện-ảnh và tình khôn lắm. Buổi chiều, khi người làm việc về hết cả rồi, thời Loulou canh gác cửa thân lắm. Hơi thấy ai lo mất ở ngoài cửa kiến, là ở trong nó lên tiếng gầm thét liền. Độ tháng trước, đảng cộng-sản toan phá nhà hội, cũng đã biết thủ đoạn của Loulou. Tuy hồi đó, Loulou bị một [illegible] mới mình giữ cửa, rống lên, khiến cho đã đệ đông Lê-Ninh phải chịu thoái.

« Sáu năm trời nay, phong đề giấy mà việc công của hội Vạn-quốc, là một mình Loulou trông nom hết thảy. Loulou chưa từng nghỉ một ngày nào. Đôi lúc cũng có đi tiêu-khiển ra ngoài, nhưng chỉ đi ban ngày, đeo chơi ngoài cánh đồng một lát, để lấy không khí, chắc lắm nó nghĩ cứ nhân cư trong nhà mãi, có hơi cho sự vệ sanh, cho nên đôi lúc phải đi tiêu-rao như thế.

« Ước ao làm sao cho các ngài đại-biểu của 54 nước tới hội Vạn-quốc, đều biết giữ lương tâm về bổn-phận như Loulou ta đây, thời làm gì mà chẳng hòa-bình được »

THƠI - ĐÀM

Tới tháng 5 sang năm tới đây, nước Pháp đã tới kỳ bầu lại Nghị-viện. Các đảng chánh-trị đương hoạt-động dữ lắm. Xem cái tình thế bây giờ, thời có phần chắc là sẽ xảy ra sang, đảng cấp-tiến xã hội (*le parti Radical et Radical Socialiste*) lại thắng.

Đằng nầy mấy năm trước thắng thế lắm, là hồi ông Herriot làm thủ-tướng, nhưng sau vì việc tài-chánh khó khăn, mà tóa nói-các Herriot đổ, đảng cấp-tiến xã hội cũng mất thanh thế theo. Bấy lâu tuy cũng có quyền to trong nghị-viện và trên đàn chánh-trị nước Pháp, nhưng cũng là theo mấy đảng khác, chớ không được tự mình chủ-trương. Thì dụ như hồi nầy đảng xã-hội có ông Herriot, ông Albert Sarraut, phải hiệp-tác với đảng dân-chủ của ông Poincaré mà thành ra cuộc « cữ-quốc đồng-minh » (Union sacrée).

DALADIER

Đảng cấp-tiến xã-hội mới rồi họp đại-hội-nghị để thảo-luận cái chương-trình sang năm. Ông Daladier được bầu làm lãnh-tụ, thế cho ông Maurice Sarraut từ chức. Nói đến tên Daladier, chắc còn có nhiều người nhớ tới ; hồi mấy năm trước, đảng xã-hội cầm quyền chánh nước Pháp, thời ông Daladier làm Tổng-trưởng bộ Thuộc-địa, đã định chơn tâm thi hành nhiều việc khoan-dung cho các thuộc-địa, thứ nhứt là ở nước ta, là nước đã có văn-minh cũ và trình độ cao, nhưng chưa kịp làm, thời tóa nội-các Herriot đổ, mà ông Daladier cũng về ruộng mất !

Trong kỳ hội-nghị của đảng cấp-tiến xã-hội năm nay, có nhiều việc tranh-biện dữ-dội lắm. Ông Franklin Bouillon bân nên lên lạc với, các phái bên Hữu « *Nên xem qua lại bài* (*Xem qua trương thứ 2*)

Lính ngoài Bắc tập trận

Đến ngày 7, 8 và 9 Décembre nầy, quan Thống-tướng đạo quân Trung, Bắc-kỳ đã định cho lính tập trận ở tỉnh Lạng-sơn.

Quân lính sẽ chia làm hai bên, làm như là giao-chiến thiệt vậy. Bên *xanh*, giả làm quân của Tàu định đánh chỗ Soueyog (?) ở phía Lộc-Bình, để chặn con đường thuộc-địa từ Lộc-Bình đi Đình-Lập.

Còn một bên *đỏ*, là quân đội của người Pháp từ con đường mới An-châu Đình-Lập, để chống với bọn giả quân Tàu trên kia.

SỐ BÁO NẦY
Có PHỤ TRƯƠNG THÊ-THẢO
Coi qua mấy trương sau
2. *oi Buồi ở cờ bạc.*
bỉ Hội-đồng cố-vấn Pháp-luật
3-8 Việc trong nước.
4-6. Tiểu thuyết Tình là giây oan và Hoàng-Hoa-cương.
5. Chánh trị nước Nhựt-Bổn ngày nay.
7. Xem qua các báo

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022-2022

NÊN CHÚ Ý

kiểu xe mới BERLIET chỉ có mua tại hãng

GARAGES INDOCHINOIS

số 1, đường Lefèvre, SAIGON có mà thôi

Bươi ổ cờ bạc

Nhơn nghĩ rằng cờ bạc là một cái nạn to trong xã-hội, mà phần nhiều những người đương ngồi trong bót có khăm lớn ngày nau điều là những tay đã từng hốt cái đánh con ở ngoài ngày trước !

Lại nghĩ rằng nhà nước tuy có đặt đội linh tuần cảnh để phòng-bị về sự cờ bạc, song nhỏn lực của linh tuần cảnh thì trong thấy có chừng mà những nơi sào-huyệt của bọa bac cờ thì kiếm-tìm rất khó.

Vậy nên chúng tôi xin mở mục nầy để bươi tất những ổ cờ bạc mà chúng tôi biết rõ. Mong rằng những ai là người có nhiều ít lưu tâm về vấn hội sẽ vì sự công-ích mà giúp sức bươi giùm với chúng tôi thì hay lắm

BÙI-THẾ-MỸ

∴

SAIGON

1° Sòng me ở số năm mươi mấy đường hẻm Massiges vẫn còn hốt hoài Tay con Lục Tỉnh mới lên thêm rất đông.

2° Sòng me ở đường hẻm Lefèvre cũng còn nguyên đó.

∴

Bữa nay lại có nhiều sòng ở đường Testard nữa. Ít ngày nữa, ở đường Richaud cũng sẽ thêm một sòng.

⁂

CHOLON

1° Sòng đề ở đường Féderic Drouhet ngan chùa Minh-hương.

2° Sòng me rất to ở quai Yunnan gần *Cầu Bà-miêng*.

3° Lại còn một sòng ở đường Triều-châu gần nhà thờ Cha-Tam.

∴

Những ổ cờ bạc nầy, bươi ra mấy bữa nay rồi, không có linh cảnh-sát đã biết mà ngăn cấm chưa ? Hay là biết mà không muốn nói tới ?

HỘI-ĐỒNG CỐ-VẤN PHÁP-LUẬT

Vì muốn thi-hành pháp-luật một cách tốt hơn, nên quan Thống-sứ vừa ký nghị-định lập tại Bắc-kỳ một bản Hội-đồng Cố-vấn pháp-luật Annam. Hội-đồng nầy sẽ nói rỏ cho các quan-chức Hành-chính và Tư-pháp biết về các điều can-thiệp đến pháp-luật Annam và đến cả phong-tục của dân bản-xứ nữa.

Hội-đồng nầy do quan chánh nhứt án tòa Thượng-thẩm làm chánh Hội-đồng Hội-viên thì có 1 quan Cai-trị hạng nhứt hoặc hạng nhì và 12 viên-chức hoặc thân hào người Nam am-hiểu luật-pháp và phong-tục trong xứ do quan Thống-sứ cử. Chức thơ-ký Hội-đồng sẽ giao cho một viên quan thẩm phán do quan chánh nhứt án tòa Thượng-thẩm cử. Một viên thông ngôn tiếng quốc-ngữ cũng dự vào các công việc mà Hội-đồng bàn.

Những hội-viên nào không tòng sự sở nhà-nước thì được bầu trong hạn lá 5 năm và hết hạn được bầu lại.

Quan Chánh Hội-đồng có thể tư lên quan Thống-sứ trước tên các hội-viên nào vắng mặt luôn, dù vì cớ gì cũng mặc.

Các hội-viên không được lĩnh lương, chỉ trừ ra ai không ở Hanôi thì mới được hưởng tiền phụ-cấp đi đường và lưu-trú thôi.

Viên thư ký cho Hội-đồng sẽ có lương riêng.

Khi nào công việc cần đến thì quan Chánh Hội-đồng sẽ đặt giấy họp. Hội-đồng chỉ có thể bàn bạc về những việc mà quan Chánh Hội-đồng xem ra cần phải đưa để xét.

Những điều quyết nghị sẽ tuyên-bố ngay 8 hôm sau kỳ họp.

Thời đàm *(Tiếp theo)*

Các chánh đảng ở bên Pháp, đảng trong mấy số báo tháng trước), mà lại lập ra cái chánh-đảng « cữ quốc đồng-minh », còn ông Léon Blum thời muốn đứng riêng với phái cực-tả (nghĩa là bọn cộng-sản) mà bỏ phái cấp-tiến ra ngoài. Hai cái nghị-án đó, đều bị hội-nghị phản-đối rất kịch-liệt, kết quả đến nỗi ông Franklin Bouillon phải ra đảng.

Hội-nghị định liên lạc với các đảng bên tả mà lập ra một « Tả phái đồng-minh » (Union des gauches), đặng tới kỳ bàn cử sang năm, làm sao chiếm được 300 trong số hơn 590 ghế ở trong Nghị-viện. Cái chánh-sách của đảng tính thi-hành, cần kíp nhứt là việc sửa sang tài-chánh, binh vực cho bọn lao động và làm thế nào cho việc sanh-hoạt khỏi phải mắc mỏ như ngày nay.

Rồi nói đến việc mở mang thuộc-địa. Chỗ nầy quan-hệ cho ta hơn hết.

Tại giữa hội-nghị, ông Louis Proust nói về vấn-đề nầy kịch-liệt lắm. Thoạt tiên ông cũng kể đến nông nỗi dân thuộc địa khổ không có chỗ nói, oan không có chỗ kêu, vậy đảng cấp-tiến xã-hội phải làm cái chánh-sách khoan-dung cho thuộc-địa thế nào, vì tình nhơn loại. Ông nói đủ cả việc kinh-tế, việc canh-nông, việc y-tế, việc học, rồi kết-luận rằng :

« Dân thuộc-địa, tuy là khác màu « da và khác tánh tình phong-tục « với ta, nhưng mà họ cũng là giống « người như mình, vậy thời trách-« nhiệm giáo-dục của ta phải thành-« tâm làm thế nào cho họ tới trình-« độ văn-minh của ta mới được ».

Xứ Đông-Pháp ta đây đã biết hai quan Toàn-quyền đều là người trong đảng xã-hội : là Albert Sarraut lối trước và Alexandre Varenne bây giờ. Hồi trước, đảng cấp-tiến xã-hội không chú-ý gì tới vấn-đề thuộc-địa cả, ngày nay mới quan tâm đến, hình như có ý chơn thành lắm. Nếu đảng xã-hội lại lên, thời ta đây cũng có chỗ trông mong ; cái sự đi trông mong người, tuy là bên hạ thiệt, nhưng biết đâu sự trông mong ấy có khỏi thất vọng hay không ?

⁂

Cứ như một bài mà bổn-báo đã nói trong một số báo đã lâu, thời đảng lao-động (les travaillistes) bên Anh có phần thắng thế chắc chắn lắm. Bên Đức thời đương vận-động, xem hình như đảng xã-hội cũng có phần thắng hơn đảng quốc-dân. Nếu như sang năm, mà đảng lao-động nước Anh, đảng cấp-tiến xã-hội nước Pháp, và đảng xã-hội nước Đức đều thắng cả, thời cục-diện chánh-trị của ba nước lớn châu Âu sẽ thay đổi to ; sự thay đổi ấy thế nào cũng có ảnh-hưởng ra đến ngoài nữa.

THƠ TÍN RIÊNG

Kính cùng
Ông NGUYỄN-BÁ-NGHỊ.
Nghiệp-Chủ Lai-thủy Bến cát.

Thưa ông, tôi mang nặng ơn ông như non như biển, chẳng biết lấy chi đền đáp ơn ông. Vậy xin dưng cho ông một năm báo Đông-Pháp, tiện khi giờ rảnh ông xem chơi, gọi là lòng thảo mọn của tôi, xin ông nhậm lấy.

NGUYỄN-VĂN-ĐIỀU,
Hương-Quản làng Long-bình.

BỔ-ĐI

Trông số báo rồi, nơi bài « *Hội Liên-hiệp của Bản-bà các nước* » câu :

« *Cái phạm-vi của hội chúng ta đả có thể nói khoác một câu rằng....* » có sót mất hết mấy chữ, nay xin thêm vào cho đúng :

« Cái phạm vi của hội chúng ta *thật là rộng lắm, và ngay như bây giờ đây,* chúng ta đã có thể v. v. »

B. T. M.

THI-TRƯỜNG TIÊU-TỨC

GIÁ BẠC

Ngày 5 décembre 1927..... 12 f.90

GIÁ LÚA

Ngày 5 décembre 1927 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $37
Gocong	5 96
Baixau	6 40
Baclieu	6 59
Cambodge, thứ trắng	4 87
Cambodge, thứ đỏ	3 38

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 39
Gạo số 2	8 15
Gạo số 2	7 81

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG
Dalhy, 9-12
Complègne, 9-12.
Chenonceaux, 12-12.

Ở BẮC VỀ
Lt de la Tour, 7-12
Claude Chappe, 11-12.
Complègne, 26-12.

Ở NHỰT VÀ TRUNG-QUỐC LẠI
Porthos, 9-12.
Paul Lecat, 23-12.

Tàu chạy

SANG PHÁP
Cap St-Jacques, 12-12
Porthos, 13-12.
Paul Lecat, 27-12.

RA BẮC-KỲ
Complègne, 12-12

SANG TÀU VÀ NHỰT
Lt. St Lonbert Bié, 16-12
Chenonceaux, 12-17.

SANG XIÊM
G. G. Paul Beau, 8-12.

SANG SINGAPOR
Van Vallenhoven, 7-12

Muốn bán

Một cái xe hơi Holland Pilain số lối 46/60, máy mới rả lại hết. Còn tốt. Có đồ phụ tùng đủ hết. Giá lối 1.500 trở lại.

Xin hỏi phòng quản-lý nhựt-báo Đông-Pháp.

Ai muốn mua

Một cái nhà ngủ 15 cái phòng, ở đường Amiral Courbet số 55-57-59.

Ai muốn mua xin đến đó mà thương nghị.

VULCARISATION MODERNE
102, *rue d'Espagne, Saigon*

Hãng chúng tôi có sửa vỏ ruột xe máy, xe hơi đủ kiểu.

Làm đã tốt mà giá lại rẻ hơn hết.

Xin chư vị nghĩ tình đồng-bang đến giúp cho chúng tôi làm cho nên việc. ĐA TẠ

Nhà hàng Nam-kinh
11-13, Đường Lefèvre -:- *SAIGON*

Chúng tôi lấy làm hân hạnh mà bố cáo cho đồng bang biết rằng kể từ ngày 1er Septembre, nhà hàng chúng tôi từ 7 giờ mai đến 10 giờ tối, có tiếp khách luôn luôn. Cách tiếp rước đồng-bang rất sốt sắn.

Chúng tôi cũng có lãnh dọn tiệc hạ hạng mấy trăm người, người nấu ăn rất thiện nghệ và cách sắp đặt rất vừa lòng quan khách.

Qui khách đặt thử một lần thì sẽ biết lời chúng tôi nói chẳng ngoa.

Ngày thứ năm và thứ bảy có nhạc Annam.

Chủ nhơn
TRƯƠNG-VĂN-CÔNG
Hội-đồng thành phố Chợlớn

Agents exclusifs :

LUCIEN BERTHET & Ce

68, Boulevard Charner. — SAIGON

TÀU ANNAM

HIỆU « ĐỒNG-THỊNH »

Chạy đường Camau-Mỹtho

Tại Mỹtho, chạy ngày chúa nhựt và thứ năm, đúng 8 giờ rưỡi tối.

Tại Camau, chạy ngày thứ tư và thứ bảy, đúng 6 giờ sáng, có ghé Lách, Cái-Nhung, Nước-Xoáy, Tam-Bình, Trà-Ôn, Cái-Côn, Ngã-Bảy, Cái-Nai, Long-mỹ (Trà-Ôn), Ngã-Năm, Vĩnh-phú, Phước-Long, Xã-Thoại, Phó-Sinh, Đầu-Sấu, vân vân...

Tàu mới, rộng lớn rất vững vàng, sạch sẽ, tiếp hành khách có khuôn phép, chạy mau :

Xin đồng-bào chiếu cố.

LÊ-MINH-BỬU
và Công-ty kinh-cáo

Lời cáo bạch. — Annam mà đi tàu Annam thì tỏ ra yêu nước.

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THẾ-MƯỚN
QUẢN-LÝ, VƯỜN-TRẠI, NHÀ RIÊNG
ĐẤT CÁT RUỘNG ĐỒNG ĐỀU THÔNG TIN TỨC VÀ KIEM VIỆC
sở nầy bao lãnh làm hết cả mọi việc
65, *đường* Mac Mahon, Saigon
Giây thép tắt : MACOFFICE
Saigon

ROGER DELATOUR
Docteur en Droit
Ancien Conseiller Référendaire
à la Cour des Comptes
Conseil Technique et Financier
Constitution de Société Contentieux
Représentations Industrielles et Commerciales
16, rue Comlombert, 16
SAIGON

HÌNH BAN-THỜ DAO CAO-ĐÀI

Kính trình chư qui-vị rõ rằng bản-hiệu mới họa được bức hình Ban-thờ chúa Cao-đài ở TÂY-NINH để hiến chư qui vị trưng ở ban-thờ tại gia.

Hình cỡ 24×30 rất tốt rất bền, giá mỗi tấm 1$50
Tiền cước gởi commandé 50

PHOTO KHÁNH-KỲ
54, Boulevard Bonnard, Saigon

TIỆM GIẦY BẮC
Phong-Tài
BOTTIER
Tonkin, 43 rue des Pipes Hanoi

Bổn tiệm mỏng ơn Quí vị có lòng chiếu cố nghề người năm nay đồng hàng của bổn tiệm nên ngày được thêm thành đạt. Nhân dịp năm nay tại Saigon có Hội-chợ, bổn tiệm có mang hàng vào bầy ở Serie G n 2 vậy xin mời qui ông qui bà chiếu cố.

PHONG-TÀI, kính cáo.

Xe máy hơi hiệu ALCYON

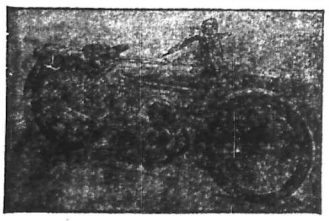

Chạy một cở hai mã lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 340
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hãng L. Caffort
Saigon-Namvian

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon.— Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant : Nguyễn-kim-Định.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tốt quá đáng xem !!!

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng đều biết, rỏ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đủ cỡ hột thứ ba, hột nhận cả rà từ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kiệp, nên ông GIUNTOLI kính mời qui ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc qui ông qui bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

HỎI MỚI CÓ TỚI NAY...
giàng xe

CITROËN B.15

chở nổi 1.000 Kgrs

ĐÃ ĐĂNG VỪA LÒNG NHỮNG NGƯỜI CÓ DÙNG ĐỀ CHỞ CHUYÊN

Giàng xe tiện dụng hơn hết trông hoàng cầu

Có bán đủ đồ như là:

Ailes A. V. Bondelets và Marchepied

Hãy đến coi ở hàng

AUTO-HALL

Etablissements BAINIER d'Indochine

LÀM ĐẠI-LÝ ĐỘC-QUYỀN Ở ĐÔNG-PHÁP

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU

= CON CHIM =

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

HÃY NÊN NHỚ' RÀNG

TẠI HÀNG

COMPTOIRS INDOCHINOIS

Du'o'ng GUYNEMER, số 7, ở Saigon là chỗ có trữ sẵng các thứ máy :

Xay gạo lớn nhỏ đủ kiểu,
Máy kéo cày hiệu Austin chạy bằng dầu thường.
Máy điện,
Máy hơi, máy tàu.
Máy cưa, ống thụt máy,
Đồ man đèn điện.
Dàng máy hiệu Ballot chạy dầu thường.

ĐỒ ĐÁ TỐT MÀ GIÁ LẠI RẺ

Hãng « COMPTOIR INDOCHINOIS » là một công-ty nặc danh, tư bổn 500.000 đồng, thường giữ chặc đều nầy làm gốc :

CHÁNH TRỰC VÀ TÍN THÀNH

Nghĩa là ai mua máy, muốn gần vào chỗ nào, lúc nào, hãng chúng tôi đều làm y như ý muốn, không đòi tiền *đặt cọc*, không cần *thế chưng, bảo kê* gì hết.

Máy đa tốt thượng hạng mà chúng tôi lại đùng tinh *thợ rất hiện nghệ* để ráp.

VIỆC TRONG NƯỚC

Nam-Kỳ

SAIGON

Sửa đổi lệ nghỉ nắng của học-trò

Năm nay Nhà nước mới sửa đổi lại lệ nghỉ nắng của học trò Nam-kỳ ta.

Thuở nay lễ Tết các trường nghỉ một tháng, nay về sau chỉ được nghỉ từ 19 janvier tới 29 janvier, nghĩa là có 10 ngày mà thôi. Song đến tháng Avril là tháng nắng hơn hết, học trò sẽ được nghỉ trọn tháng.

Còn lệ nghỉ nắng từ 13 juillet đến 13 août thì vẫn để nguyên như cũ.

Chàng rể gỏ óc bà già vợ

Ngô-văn Thiệu ở Cầu-Ông-Lãnh lâu nay vẫn bất-bình với mẹ vợ của nó lắm, vì mẹ vợ nó cứ mắng nhiếc nó là nghèo mạt và hăm bắt con gái mình về để đem gả cho kẻ khác.

Mới sáng bữa thứ sáu 2 Décembre đây rể và mẹ vợ cũng lại rầy-rà nhau. Mẹ vợ xách chổi đánh Thiệu và đòi đuổi ra khỏi nhà.

Thiệu nổi dóa, vác búa gỏ mẹ vợ ba búa. Ông già vợ lật-đật chạy lại tiếp cứu, cũng bị Thiệu búa luôn một búa !

Sau khi làm xong cái thủ-đoạn dã-man ấy, Ngô-văn-Thiệu liền thúc-thủ đến bót có chịu tội.

Tượng Trương-Vĩnh-Ký

Tượng ông Petrus Ký đã đựng xong tại đường Boulevard Norodom.

Bửa chúa nhựt 18 Décembre sẽ làm lễ khánh-thành vào lúc 9 giờ rưỡi

Quan Toàn-quyền vào dự Hội-chợ

Mới hay tin rằng quan quyền Toàn-quyền Monguillot sẽ vào dự lễ khai cuộc Hội-chợ bửa 17 Décembre tới đây.

Chiều ngày 11 Décembre ngài sẽ khởi hành từ Hanoi và sáng ngày 15 Décembre tới Saigon.

Đến ngày 19 Décembre sẽ có đặt một tiệc rất long trọng mời quan Toàn-quyền, các phái-viên và các người dự-hội.

Tunney đến Saigon

Có tin đồn rằng *Tunney* là võ-sĩ võ-địch của thế-giới ngày nay sẽ cùng đến *Nam-kỳ* ta với Edgan là người Huế-kỳ mà đó nọ đã làm cho võ-sĩ của ta đây là *Diep Ameron* đến phải bắt tĩnh nhơn-sự !

Nghe đâu như hai vị võ-sĩ danh tiếng qua xứ ta chuyến nầy là cốt để săn bắn chơi cho vui mà thôi, chớ không phải là để đánh « bốc » với ai ở cái nước đàn ông trói gà không nổi nầy !

AVIS DE VENTE

Le jeudi 15 décembre 1927 à 8 h 30 au Magasin des Approvisionnements de Chemins de fer, Saigon, il sera procédé à la vente aux enchères publiques des Camions Automobiles désignés ci-après :

Quatre camions automobiles « Saurer » de 24 H. P. en bon état, charge 2 T. 500 — Mise à prix 4.200 piasstres.

Un camion automobile « Saurer » de 24 H. P. en mauvais état, demonte, charge 2 T. 500 Mise à prix 2.00 piasstres.

Pour visite et tous renseignements s'adresser au gestionnaire du Magasin à Saigon

Nhà đương cất mà bị sập hai người thợ hồ bị trọng thương

Sáng thứ sáu 2 Décembre vừa rồi, vào lúc 10 giờ rưỡi, một cái nhà lầu đương cất ở đường Foresse, gần số « Bắt gái », thình lình sụp xuống một cách rất dữ-dội.

Nguyên cái nhà nầy là của M. A Tan cất, M. A. Tan là một người khách buôn giàu có lắm. Nghe đâu như M. A. Tan định bỏ ra đến mấy vạn bạc để cất cái nầy cho thiệt tốt.

Nhưng M. A. Tan mướn một bọn thợ người khách rồi tự mình coi làm lấy chớ không thèm mướn người đốc-công.

Bởi vậy nên nhà thì cất cao lớn lắm mà vôi hồ làm không được cẩn-thận, hóa ra mới có sự rủi ro rất ghê gớm !

Nguyên trưa bữa đó ba người thợ hồ đương ngồi trên dàng, tô mật lần phía tiền. Thình-lình nghe một cái « rớp » thì ba người không kịp trở-tay, té lăn từ trên xuống đất cao có đến mười thước t. ?, lại té nhằm một đống đá và gạch mới ngay.

Hai người thợ bị thương nặng quá phải lập-tức chở đến nhà thương Polyclinique.

Hay tin ấy thì M. Boucly, cò quận thứ nhì, M. Rouelle, xã-tây, M. Gorsse, bồi-thẩm, M. Saint Pol nhà kiến-trúc, M Léger biện-lý và nhiều vị qui quan khác liền tới chỗ để xem xét, và sức đội lính chữa-lửa xốc hết mấy đống ngói gạch lên, vì nghe nói có một đứa con gái nhỏ xách vôi bị chận lấp ở dưới ấy.

AVIS D'ADJUDICATION

Province de Longxuyen Lieu date et heures de l'adjudication bureau de l'inspection de Longxuyen, le 22 décembre 1927, à 10 heures du matin.

Objet Construction d'une maternité à Chomoi (Longxuyen).

Importance approximative : 5.768 $ 65.

Cautionnements provisoire et definitif : 100 $ et 2500 fr.00.

Bureau où le cahier des charges peut être consulté :

4° Bureau du Gouvernement de la Cochinchine à Saigon et Bureau de la Subdivision des Travaux Publics à Longxuyen

Bổ làm thầy giáo

M. Phạm-văn-Lược, đậu bằng cao-đẳng tiểu-học (*Brevet supérieur*) mới được bổ-làm giáo-sư ngoại-ngạch ở trường tiểu-học, mỗi ngày liền lương là bốn đồng ba chín.

Nhà nông được thưởng

Tuần theo lịnh quan Toàn-quyền-quan Thống-đốc Nam-kỳ mới ký hữa 30 Novembre 1927 một cái nghị-định thưởng mề-đay danh-dự hạng nhì bằng bạc cho mấy người sau nầy đã có nhiều công lao trong nghề nông :

M. Kô-văn-Du dit Cân, làm nghề trồng trỉa ở Mỹthanh-đông (*Tanan*).

M. Nguyễn-lê-Bỏ, làm nghề trồng trỉa ở Bìnhhòa (*Tanan*).

M. Phan-văn-Sách làm nghề trồng trỉa ở Thànlơi (*Tanan*).

M. Mai-văn-Nghĩa làm nghề trồng trỉa ở Hoakhanh (*Cholon*).

M. Nguyễn-văn-Linh làm nghề trồng trỉa ở Hiệp-Hòa (Cholon)

M. Trần-văn-Kẻ, làm nghề trồng trỉa ở Hưu-Thạnh, Cholon.

Tin tức về vụ ăn-cướp Phú-Thọ

Trong số trước bổn-báo đã có thuật rõ đầu đuôi vụ ăn cướp nầy rồi và có nói rằng đứa con trai M Hương-trưởng Tao là Võ-văn-Đông bị ăn-cướp bắn trúng ở vế.

Nay hỏi chắc chắn lại thì Võ-văn-Đông không phải bị bắng trúng ở vế mà trúng ở bụng và lưng thấu đến ca ruột nữa.

Sau khi chở vào nhà thương, thì Võ-văn-Đông đã tắt hơi bữa sáng thứ năm 1er décembre vừa rồi.

Lại có tin mới bắt thêm được ở Vinh-Lợi một đứa bợm nữa tên là Ngọc.

Tên đầu-đảng là Niêm thì khai rằng bửa đó Ngọc có đi với bọn nó, còn Ngọc thì chối và nói vốn không biết Niêm là ai.

Đến sáng hôm 24 Novembre đây, thấy có một người lính Cu-lit cầm một tờ giấy đến gọi M. Tuyên thì ai cũng đoán chắc rằng ông Cò gọi M. Tuyên lên lấy ăng kết để hôm sau tòa xử. Nào ngờ khi M. Tuyên lên Cò về kể chuyện lại thì té ra những lời đoán trước trên kia đều là những đều mơ mảng trong giấc chiêm bao cả.

Cứ theo lời M. Tuyên nói lại thì khi M. Tuyên lên tới Cò, đã thấy người Tây kia ngồi chờ ở đó. M. Tuyên vừa bước chưn vào, thì người Tây cũng chào hỏi tử tế, tỏ ý hòa vui lắm. Kế đó người Tây kia liền vừa cười vừa nói với M. Tuyên rằng : « Hôm trước vì tôi quá giận một người khác không chịu tránh xe tôi nên lầm đánh phải anh. Nay tôi đã biết lỗi, vậy tôi xin nói lại với anh ở trước mặt ông cò. Thôi anh bằng lòng vậy, chớ kiện tôi làm chi nữa...!»

Một trường huyết chiến

Đêm hôm 18 Novembre, tại rạp hát Vinh có diễn một tấn tuồng huyết chiến, được công chúng đến xem rất đông, tưởng chưa có tấn tuồng nào mà làm náo-động thành-phố như tấn tuồng nầy vậy.

Số là sáng hôm 18 Novembre, có hai cô đào của gánh hát Nghĩa-hiệp-ban (ở Nam-kỳ mới ra hát ở Vinh được 4, 5 hôm nay) ra đi đại-tiện ở gần đường xe lửa kin, bị mấy người coi đường bắt trói lại rồi có mấy người kẹp hát ra đánh đập mấy người coi đường kia để trả thù cho hai cô đào hát.

Nghe đâu trong khi hai bên xung đột, thì có một người lính can thiệp tới, có ý bênh vực cho mấy người coi đường, song vì bên bạn hát đông hơn nên bên kia phải thua chạy, một người bị trọng thương và người lính kia cũng phải bị thương ở đùi

Nguyên đo câu chuyện chi có như thế, nhưng chẳng hay có người thêu dệt thế nào, nói cuộc xung đột tại đường xe lửa kin có người nói phạm đến anh mặc áo vàng (tức là linh), nên lối 7 giờ đêm ấy, trước khi bạn hát chưa khai diễn, thì hồng có độ vài ba mươi người lính kéo đến rạp hát, mặt thì vây quanh ngoài rạp hát, một mặt thì xông vào trong rạp, định ra tay kịch liệt cùng các người đào kẹp. Nghe tiếng lộn xôn thì ông chủ gánh hát đã một người kẹp nửa định ra lấy lời lẽ mà giải quyết cho êm, nhưng mau nóng đương hăng, đâu cho mặt rót lỗ tai cũng khó lòng vui tất đi được, thành ra ông chủ gánh hát và người kẹp ấy bị mấy người lính đánh bị thương và đồ lề trong rạp cũng bị phá hại nhiều lắm, còn các đào kẹp khác đều trốn khỏi cả.

Khi có bót đến thì mấy chục người lính đều chạy thoát, không bắt được người nào. Hiện nay ông chủ gánh hát đã kiện ở tòa, nhưng chưa thấy xét xử ra sao cả.

Đối với cuộc huyết chiến nầy, dư luận công chúng rất là phân vân, kẻ thì nói lỗi tại bên bọn hát đánh người coi đường bị trọng thương, người thì nói lỗi tự mấy người lính không suy xét, nhưng bình tình mà xem thì phần nhiều những người thức-giả, ai cũng lấy làm than-phiền cho mối tình liên-lạc của đồng-bào ta lắm.

Ai ơi, Bắc Nam đâu hai ngã, nhưng anh em vẫn một nhà, chúng ta nên bỏ những sự tư-hiềm để chung lo việc công-nghĩa là hơn.

N.V.D.

AVIS D'ADJUDICATION

Province de Cantho

Lieu, date et heures de L'adjudication. — Bureau de l'Inspection de Cantho, le 27 décembre 1927, à neuf heures du matin.

Objet — Fourniture de sable de Chaudoc (Nui Sam) nécessaire à l'entretien et au rechargement des routes provinciales et communales à la province de Cantho pour l'annee 1928.

Importance Approximative

1er lot :

Route provinciale n° 23, Route provinciale n° 29, Route provinciale n° 40 ..... 6.940 $ 00

2e lot

Route provinciale n° 37 (Section comprise entre les p. k 17 et 41 500) ..... 4.664 $ 00

3e lot :

Route communale n° 3 et 4, Route communale n° 16, Route communale n° 20, Route communale n 21, Route communale n° 22, Rues du Chef-lieu ..... 10.704 $ 00

1er lot

Cautionnements provisoire et definitif ..... 110 $ 00 et 2.750 f 00

2e lot

Cautionnements provisoire et definitif ..... 80 $ 00 et 2.000 f 00

3e lot

Cautionnements provisoire et définitif ..... 180 $ et 5.000 f 00

Bureau où le Cahier des Charges peut être consulté : Bureau de l'Inspection de Cantho, Bureau de la Subdivision des Travaux Publics de Cantho et au 4e Bureau du Gouvernement de la Cochinchine à Saigon

Trung-Kỳ

VINH

Vì vụ một người Tây đánh M. Đỗ-kế-Tuyên

Chắc rằng chư qui độc-giả hẳn cũng đều nhớ trong Đ. P. T. B số 648 ra ngày 19-11-27 có đăng tin một người Tây làm việc ở sở kiểm-lâm Bến-Thủy kia tự nhiên vô cớ đánh M. Đỗ-kế-Tuyên, giáo-học trường Pháp-Việt Vinh sau nhà Pháp - Hoa ngân hàng, rồi đắc M. Tuyên lên cò, nên Tuyên đã gởi đơn kiện người Tây ấy ở toà án.

(*Coi trương thứ 8*)

Một lòi nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cầu chưng và sửa đổi thêm. Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn lúa.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày máy nầy dám chắc rằng :

1° với 100 kilos lúa khô không khí nào có tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos.

2° tiền sửa máy mòn không quá sáu đồng một năm.

Người tế lại còn quả quyết rằng :

với một cái mô-tơ 4 ngựa chạy được 80 giờ 12 giờ giá 530 p.

với một cái mô-tơ 8 ngựa, chạy được 150 giờ 12 giờ giá 850 p.

với một cái mô-tơ 12 ngựa, chạy được 250 giờ 12 giờ giá 1.150 p.

(thứ 12 ngựa 250 giờ tính luôn tiền dựng máy giá 1.150 p. ai mua cho biết trước Huế-lợi — 100 kilos lúa được 70 xilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy rồi — Mô-tơ phải mua riêng.

MỚI CHẾ TẠO. — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền sở phí mỗi ngày : tiền cỡ lúa ngựa, bò để máy cho ngựa kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Mỗi chục gia lúa lợi được 4 p. 50 — 5 p. mỗi một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy xay tay số 1 — 15 kilos gạo trắng một giờ. Máy có sửa đổi có cầu chưng.

Chuông để sau cửa để phòng kẻ trộm, có vàn cái giấy để ngoài sân. — Chuông bảo có người tới.

Lại có thứ đồ cầm-thạch giả, để làm mặt bàn nhỏ, mâu gì cũng có — Mỗi miếng 6 đồng cả tiền cước.

J. BRUNEL

45, Rue Mayer, Saigon

Gần bên đất thánh tây ở Đakao

DIỆN-TÍN TỔNG-LỆ

Sách mới xuất bản, các bào Tây Nam có giới thiệu. Cất nghĩa về THƯ-TÍN ĐIỆN TÍN và ĐIỆN-THOẠI gồm đủ các thể, lẽ thường cần nói số Điện Tín, có giá tiền rành rẽ.

Giá mỗi quyển ..... 0 $ 80
Ở xa gởi mandat 0 96
Cách đóng tiền lãnh sách 1 10

Các chỗ có trữ bán.

Tại Saigon Nhà in J. VIỆT, nhà bán sách Tin Đức Thư Xã và M. LÊ-MAI

Tại Mytho : M. KHƯƠNG HỮU Frère.

Vinhlong : MM. NGUYỄN - VIẾT - THANH, LÊ - QUANG - NHIỀU và NGUYỄN-THẾ-XƯƠNG

Phompenh : MM TRƯƠNG-XUÂN.

Lục tỉnh vị nào muốn sỉ xin gởi thơ thương nghị.

NGUYỄN-TRỌNG-CẢI
Vinh-long

DONG BAO

Khi nào ra Trung-kỳ, tới Quinhơn, xin nhớ ghé lại Hôtel Lê-văn-An.

PHAN-THANH-KHUYÊN,
Quản lý.

Xe máy đẹp, đèn Succès

NẶNG HƠN CÁC HIỆU ĐỀN KHÁC

Hãng chúng tôi có trữ bán mấy hiệu xe máy đẹp :

Malbrough, Talbot, D. I. C. Automotion và mấy hiệu xe máy khác có dữ mãn.

Qui vị muốn biết sự chắc hẳn, xin nhớ các hiệu xe của bổn hãng xin lưu ý nhớ sau đây :

M. Hương quản Văn-công-Vinh tại Quantre mở cuộc đua ngày 14-7-27 :

Nguyễn-văn-Tư cỡi xe Talbot đoạt giải nhứt.

Nguyễn-văn Quỳnh cỡi xe Automotion chiếm giải nhì.

Bùi văn Bảy cỡi xe D. I. C. giựt giải ba.

Nguyễn-văn-Ái cỡi xe D. I. C. ăn hạng tư.

100 cây số tại Longxuyên xe D. I. C. ăn hạng ba.

CÓ TRỮ BÁN

Đồ phụ tùng xe máy, vài máy mui xe kéo và nệm xe hơi :

Máy hát hiệu Orbiphone tốt thượng hạng, đèn Succès đủ kiểu sức sáng không hiệu đèn nào sánh kịp.

Các món kể trên đây bán rất rẻ.

Kính mời qui vị chiếu cố chúng tôi rất vui lòng hoan nghinh.

ĐẠI-ÍCH

383, 385 Rue des Marins,

— CHOLON —

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Đánh dây thép chữ đề: 47, Rue de Canton, 47. — CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, CHOLON

Dây thép nói số 658

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, BẠT THẦN HIỆU

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI DƯỢC PHÒNG
47, Rue de Canton — Cholon

SAVON NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Qui bà, qui cô muốn giữ gìn da mặt mịn màng xem cho đẹp đẽ, thì duy có thứ xà-bong thuốc của bổn đường Y-học-Sĩ VI-TẾ-SANH bào chế ra đây mà thôi. Bởi vì lấm công chọn lựa nhiều nguyên chất tinh khiết chế ra nên thứ xà-bong nầy thơm tho sạch sẽ, dùng nó thường thì trừ được lịnh thấp độc ngoài da hết ngứa ngáy. Nó có sức chịu đựng với nước, không miếng không rã. Dùng nó tắm gội hằng ngày thì cả mình đều thơm. Thật là một thứ xà bong rất quí nhứt trong hoàn vũ.

Y-phục bất luận tơ hay vải dùng xà-bong nầy giặt rửa thì màu sạch sẽ không hư rách chẳng phai màu, thật là một thứ xà-bong đệ nhứt tốt.

Dùng xà-bong nầy tắm cho con nít thì nước da nó đặng trắng trẻo dễ thương, trừ được chứng thai độc, ghẻ ngứa, cùng các thứ ghẻ ngoài da.

Bất luận gái, trai dùng xà-bong nầy tắm gội rửa mặt hằng ngày thì da mặt trở nên trắng trẻo mịn màng xinh đẹp và trừ được những mụn độc.

Garage de réparations mécaniques des Automobiles

HÃNG SỬA MÁY XE HƠI VÀ ĐỒNG XE

TRẦN-VĂN-HIỆP

Propriétaire

N° 4, Rue Mayer, N° 4

—:- *Dakao* -:- *SAIGON* -:—

Kính,

Tôi cho chư qui vị trong lục-châu rõ: Tiệm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không sửa máy, nay tôi đã lập thêm đủ cuộc như là: sửa máy xe hơi, đóng thùng xe đi chơi, xe camion đưa đồ cùng chở đồ, đóng xe hai bánh, xe kéo, xe muối, xe kiến, xe bò, cùng bánh vỉ xe làm mười nệm, áo nệm xe hơi, sơn xe, bán đèn xe, đồ bắc kỗ ngừa, yên cỡi, cao su, chuông đạp hai tiếng cùng đồ phụ tùng khác. Hễ chư qui vị đem xe đến tiệm tôi thì làm đủ việc khỏi đem nhiều chỗ mà mất ngày giờ. Như chư qui vị muốn hỏi thăm đều chi xin viết thư theo adresse trên đây thì tôi sẵng lòng hồi tin lập tức.

TRẦN-VĂN-HIỆP

NAM NGHĨA-LỢI
dit Thái-Sơn-Quả

DENTISTE

Annam trồng răng

Ngang nhà thương thí Saigon
N° 110, Boulevard Bonnard

COI TƯỚNG

Người có tiếng

Trần-kim-Tiền tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miễng Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhà giàm. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.

Chư Qui vị muốn biết sanh tử cùng các việc hầu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tướng định-giá, tôi có người cất nghĩa tiếng Annam; lời biện bạch không sai chẳng lẽ thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ấn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, tại đó có treo cái dấu lịnh 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin qui vị nhỉnh cho kỹ kẻo lộn với kẻ làm bậy mà ăn tiền.

THẦN-KIM-TIỀN.
208, Rue d'Espagne -:- Saigon

Nhà Hàng St. Antoine

108, đường Catinat

Nếu qui ông qui bà ưa dùng Jambions-Saucisons cùng Fromages cho thiệt ngon xin hãy đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mỗi kỳ tàu Tây lại thì đều có đồ mới luôn.

HOTEL D'ANNAM
N° 72 à 80, Rd Chaner
N° 15 Carabelli

NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

Phòng ngủ dưới đất và trên lầu, rộng rãi, mát mẻ, sạch sẽ, thanh tịnh

Chủ nhơn: HUỲNH-HUÊ-KỲ

THỢ THÔ

THỢ THỢ BẠC

Ngu-yên-van-Tho'm

Bijoutier, ancienne maison

NGUYỄN-VĂN-GIÁO

N° 2, rue Schroeder, Saigon

Kính cáo cho qui ông qui bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kim thời những, là: trâm, chuyền, kiền chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiền cẳng, neo tròng, neo đặt, đồng chiếc vân vân...

Đồ thứ theo kim thời cũng như ngày trước vậy.

Xin qui ông qui bà, muốn dùng món chi xin lời gót đến tiệm tôi hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu tôi xin theo ý qui ông qui bà muốn cần dùng món chi, tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho qui ông qui bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM.
Bijoutier, 2, rue Schroeder, Saigon

HƠN MỘT NĂM NAY RỒI

có một

CẢNH TRƯỜNG

Day chữ pháp, gởi bài đến nhà chụ, những vị nào mắc công việc.

Biết đọc chữ Pháp mà nghĩa chưa rõ. Học chữ Pháp cần dùng học chữ Pháp mà đã lâu rồi

CÁCH DẠY MỚI VÀ RIÊNG CHO

NHỮNG VỊ NAM VIỆC

Anh em nên hỏi thăm lập tức, tin gởi một con cò 5 chiêm đáng lời.

RAPID'PROGRÈS

Boîte postale 48

CHOLON

KỶ-NIỆM

GIÁP 10 NĂM THƯƠNG-MÃI

Bán rẻ mạt ! rẻ mạt !

Nay giáp 10 năm M. François Sự ra bán nghề *Hột xoàn*, nên nay đình bán các Hột xoàn nơi tiệm sẽ *Bớt giá Thiệt rẻ* trong vòng hai tháng, gọi là mừng Kỷ-niệm và đền ơn qui khách trong bảy năm thương mãi.

Một lần bước, một cuốc xe kéo xuống chợ cũ đến tiệm M. François, 6, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bạc ngàn !!!

P. S. — Còn hàng lụa tính kỹ cầy bán lấy hết, cho nên hạ nữa giá rẻ mạt, rẻ hơn hàng solde trước thấp hồi. Hàng mới tinh !!!

Hãy mua mau mau kẻo hết.

HENRI HUMBERT

« AUX BIJOUX FIX »

78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon

Nouvel Arrivage

Raquettes de fabrication française cadre frêne 1 choix renforcée aux épaules, cordee avec dos boyaux blanc et noir.

« Perfectus » (spéciale)	la pièce	15 $ 00
« Match »	"	12 00
« The Voss »	"	10 00
Presse raquette fabrication courante	"	1 00

Balles de Tennis marque « Bella » caoutchouc rouge pleines très élastiques. " 0 35

Ballons de Foot-Ball Association, garantis Taille réglementaire.

« Titanic » couverture plein cuir 14 sections 13 $ 00.

« Audacieux » coupe évidée 12 sections 10 $ 00.

Vessies n° 5 réglementaire la pièces 1 $ 20.

Expédition franco contre mandat poste.

PHOTO THUẬN-KÝ

Propriétaire : TA-VĂN-CẢN

Ex-directeur de la Maison

Photo Thuận-Ký, à Bordeaux (France)

N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư qui ông qui bà lãng rõ: Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chi xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi tin lập tức.

THUẬN-KÝ kính cáo

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI

Propriétaire-Gérant

19-21, Rue Amiral-Roze, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone : 442
Adresse Télégr. : TANDI-SAIGON

Giới-thiệu tiểu-thuyết mới

Khuyên đồng-ban chư qui khán quan hãy xem !!!

Cuốn NƯỚC THÌ PHÙ NON TÌNH mới ra đây là cuốn tiểu-thuyết rất có ích lợi theo thời kỳ nầy, gồm đủ nhơn tình đạo vị. Có bán tại các nhà sách và mấy gare xe lửa.

Nhà Hàng St. Antoine

108, đường Catinat

Nếu qui ông qui bà ưa dùng Jambions-Saucisons cùng Fromages cho thiệt ngon xin hãy đến tiệm tôi thì được vừa lòng.

Mỗi kỳ tàu Tây lại thì đều có đồ mới luôn.

Nam-Hải quán

Ở mé biển Nam-Hải, cách châu thành Bạchiêu 8.00 thước.

Nấu ăn kỹ lưỡng. Phòng-ngủ tinh khiết, mỗi bữa chúa nhựt đều có nấu Bouillabaisse.

Ăn giá vừa

(3)

Chuyên Ta-Huyền

Quân Tấn bày trận sát bờ sông Phì, quân Tấn không thể sang được. Tạ-Huyền sai sứ bảo Bồ-Đong rằng: « Ông kéo quân vào tận đây, mà lại bày trận sát bên, đó là cách giữ nhau giằng-co, không phải muốn giao chiến ngay. Nếu ông lui về một ít, để cho quân tôi sang sông, cùng quyết một trận sống mái chẳng hơn ru ? ». Các tướng Tấn đều nói rằng: « Quân hắn nhiều, quân ta ít, chi bằng ngăn không cho sang ? thời mới có thể vẹn toàn ». Vua Tấn nói: « Cứ để cho nó sang độ nửa chừng, rồi ta dùng quân thiết-kỵ xông đến mà giết, thì chỉ mà chẳng được ». Bồ-Đong cũng lấy làm phải, liền ra lịnh cho quân sĩ lui về. Quân Tấn thấy hiệu, tự-nhiên lui hoài không thể ngăn đặng. Bên nầy bọn Tạ-Huyền dẫn quân sang sông đuổi đánh. Đông tế ngựa đốc soát mặt trận, đặng giữ cho quân sĩ Không được lui nữa, chẳng may ngựa té, bị quân Tấn giết; quân Tấn liền vỡ. Bọn Huyền thừa thắng đuổi theo tới Thanh-Cương, quân Tấn đại bại.

Trong lúc quân Tấn mới lui, Chu-Tự, ở sau trận kêu to rằng: « Quân Tấn thua rồi » vì thế chúng cứ chạy hoài không thể ngăn được. Tự thừa cơ chạy về bên Tấn. Trước kia Tự vì ở chốn cố-thành, thế không chống nổi với giặc mà phải bấm bụng đầu hàng, nay lại nhâm cơ giúp được Tạ-Huyền phá tan quân giặc. Coi đó biết cái tấm lòng yêu nước của cổ-nhân thiệt là cho như đá, vững như đồng lay không chuyển mà lung không rời vậy.

Bây giờ Tạ-An ở trong dinh dương cùng khách đánh cờ, tiếp được thơ trạm, biết rằng quân Tấn đã tan. Coi rồi để lên giá, nét mặt không chút hớn-hở, lại đánh như thường. Khách hỏi thơ gì ? An từ-từ đáp: « Mấy đứa cháu đã phá được giặc ». Tan cờ, An vào nhà trong, qua bậc cửa chơn guốc sức mà không biết. Ôi ! bàn tay trắng chống ngay non nước, công Tạ-Huyền cũng đáng khoe; cuộc cờ tàn tính sẵn lược thao, tài Tạ An thiệt đáng trọng. Một nhà chú cháu, ngàn thu bất ngát thơm lây. Triều-đình nghi Huyền có công to, phong làm Đông-Hưng huyện-hầu, ít lâu thăng Khang-Lạc-huyện-công. Sau cáo bệnh xin về tặng chức Cối Kê nội sử.

Khi mất tàng ở Ngô, nay Quang-Phúc còn mộ.

CHUNG

Hoàng-hoa-Cương

Dịch-giả : NGÔ TẤ-TỐ,

CHƯƠNG THỨ NHỨT

Vì sao có trận Quảng-Châu ?

Tôn-trung-Sơn khi ngoài mười tuổi, du-học ở Đàn-hương-sơn, thấy Nhựt-bổn chỉ là cái đảo con-con, mà thống-cự được với nước Mỹ. Trung-sơn mới sanh ra cái tư-tưởng về chủ-nghĩa dân-tộc. Năm Ất-vị, sau trận khởi-nghĩa ở Quảng-đông, thấy trong đồng chí có người muốn làm Hoàng-đế, Trung-sơn lại sợ họ nhận nhà-nước làm của riêng, mà tranh cướp nhau, thì việc cách-mạng, sẽ không đạt tới mục-đích, nhân mới chú-lực về chủ-nghĩa dân-quyền. Tới khi chơi khắp Âu Mỹ, thấy vấn-đề chánh-trị đã giải-quyết, mà vấn-đề xã-hội còn lôi-hôi, lại góp nhặt chủ-nghĩa dân-sanh, đặng cùng vấn-đề dân-tộc, dân-quyền cũng quyết-định. Thế là chủ-nghĩa tam-dân đã hoàn-thành. Khi hội Trung-quốc đồng-minh thành-lập, đã cho nghĩa ấy vào lời thề. Lời thề rằng: « Giữa trời xin thề ; giốc lòng hiệp sức, khử-trừ quân giặc, lấy lại nước nhà, gây nền dân-quốc, chia đều địa-quyền. Trung-tin một lòng, có sau có trước. Ai sai lời nầy, công-chúng trị tội ». Cứ trong lời thề ấy, thì cập « khử trừ quân giặc,» tức là chủ-nghĩa dân-tộc. Câu « gây nền dân-quốc » tức là chủ-nghĩa dân-quyền, câu « chia đều địa quyền » tức là chủ-nghĩa dân-sanh; coi đó biết cái chủ-nghĩa tam dân, lúc ấy đã như trăng cao sáng tỏ vậy.

Sau nầy, từ năm Ất-dậu, Mãn-Thanh bị thua nước Pháp, Trung-Sơn càng quyết chí đạp đổ Thanh-triều, gây dự g dân-quốc. Năm giáp-ngọ sau trận Trung Nhựt chiến tranh, rồi mà nắm đình-vị, có loạn Quảng-châu. Năm canh-tý, sau khi tám nước gồm quân vào Yên-kinh, rồi mà ngay năm ấy có loạn Huệ-châu. Đều do ở phong trào tam-dân mà khích động nên cả. Từ đó về sau, loạn Bình-Thể, loạn Hoàng-Cương, năm Ất-vị loạn Huệ-châu, loạn Khâm-Liêm, loạn Nam - quan, loạn Yên-khánh, loạn Quảng-châu, năm Canh-tuất loạn Tân-quân, v...v... Tuy là bóng phản-chi ếu của chủ-nghĩa tam dân, mà chính là cái máy khích-động cho chủ-nghĩa tam-dân được mau kịp tiến bộ vậy. Phàm những người có chân đăng-viên, đều theo về chủ-nghĩa ấy, kẻ trước ngã, kẻ sau tiếp liền, không chịu lui thụt chút nào cả. Sau khi « Nhựt Nga đã ký từ hiệp-ước, liền có trận khởi-nghĩa tại Quảng-Châu, ngày 29 tháng 3 năm tân-hợi. Trận nầy các liệt-sĩ ở Hoàng-hoa-Cương đều coi cái chết như không. Cũng là vì chủ-nghĩa mà hy-sanh tánh mạng vậy. Ấy cũng vì thế mà náo động cả nước, khiến cho quốc-dân đều hết lòng với việc cách-mạng. Cách mấy tháng thì nền dân-quốc hoàn-thành. Coi vậy thì oai-danh của các liệt-sĩ, cũng không nhỏ. Ngày nay nước ta, bên ngoài bị khinh dể, bên trong vẫn tơi-bời, chúng ta nghĩ thế nào cho nước mạnh, dân yên, đặng cho các liệt-sĩ ngậm cười nơi chín suối !

(Còn nữa)

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯ'Ợ'C PHONG

DƯ' CUỘC

HỘI CHỢ' PHIÊN SAIGON

GIANG HÀNG SỐ 1 VÀ 36

CẦN BÊN GIÀY XE HƠI (AUTO) VÀ MỸ NGHỆ BỔN XỨ

CIGARETTES CANARD

Agents exclusifs :

Lucien BERTHET & Cie - SAIGON

J. B. LOUVET

CUỘC ĐUA VÔ ĐỊCH NAM-KỲ 100 NGÀN THƯỚC

Hãng "AU SPORTIF FRANÇAIS"

135, Rue d'Espagne 135 — SAIGON

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người :

HẠNG 3 :	M. LAKTIONOFF	CỖI XE	J. B. LOUVET
6 :	M. THÔNG	id.	id.
21 :	M. [illegible]	id.	A. S. F.

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy

Có bán tại hàng :

Au Sportif Français

135, Rue d'Espagne, 135 -:- SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây và cũng có bán xe máy hiệu :

ELDÉE và A. S. F.

và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu :

BERGOUGNAN

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ — ĐỒ ĐÃ TỐT MÀ LẠI RẺ

HUỲNH-KIM-VĂN

Ngan Tòa bố Travinh Đại-lý độc quyền

TRAVINH và VUNG-LIÊM

Phân thưởng riêng

Vợ chồng thầy Nguyễn-văn-Nghĩa, tác chứng 26 tuổi, làm ký lục và coi công sở cho tôi tại Longthành, trốn có cắp theo một số bạc 1.380$00, và nhiều giấy tờ về việc tiền bạc.

Nếu ai bắt đặng sẽ thưởng 100$00

Chỉ giữ có bằng cớ thưởng 50$00

Nay cần cáo

LÊ-KIM-TỲ

Entrepreneur

à Longthành (Biênhòa)

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

Nếu muốn có kiểu hoạ hình, giấy lấy hình, nước thuốc rửa hình và những máy chụp hình kiểu mới giá rẻ :

Nếu có cần dùng cuvette, chassin, chưng máy bằng sắc và những đồ dùng khác ;

Nếu đến nhà chụp hình

PHOTO-NADAL

118-120, rue Catinat

XEM QUA CÁC BÁO

Hai người ăn mày nói chuyện

Hai người ăn mày, Giáp và Ất, đứng ngoài tường, bắt rắn đùa chơi, phía trong tường là nhà ông giàu ở. Ất bảo Giáp rằng : « Ước gì tôi được như ông giàu trong ấy ! »

Giáp mỉm cười mà rằng : « Anh chỉ thấy ông giàu hầu vợ nhiều, ăn hồng sướng mà thôi ; có biết đâu một ngày kia phải huyện về nhà, vợ vét hết sạch, thách nhiều đủ đều, ông giàu phải núp trong buồng, nhờ người quen đến hộ, đưa gióng này, đút gióng khác, mặt mày nhăn nhó trăm chiu, thế thì sao ? »

— Thế thì tôi muốn làm ông phái huyện.

— Nạt-dọa làng xóm, đánh đập dân phu, trước lý trưởng thì vênh vang, trong công-môn thì hung dữ, làm ông phái huyện cũng thích thiệt. Nhưng gặp khi quan huyện nổi giận bắt quỳ xuống thêm, đánh nhiều thì hằng nghìn, đánh ít thì vài trăm, trước sổ đuổi đi, mọi người đều ghét, thế thì sao.

— Thế thì tôi muốn làm trời.

— Không được ! Không được ! Lồng lộng trên xanh, dâm dâm ngó xuống, chạ khắp mặt đất, tròn chẳng ai bằng, ông trời cũng nghiêm thâm thiệt. Nhưng có lúc đâm mây ra ngang, muôn đậm âm in, chẻ hết thông minh, trông không thấy đất, thế thì sao ?

— Thế thì tôi quyết làm mây.

— Vùn vụt trên không, nhớn nhớ khắp cõi, mặt trăng mặt trời, che khuất tuy ý, ấy là cái thú làm mây. Nhưng gặp lúc gió thổi đến gần bay tan không định, muốn nhóm không được, muốn về hết nơi, thế thì sao ?

— Thế thì tôi quyết làm gió.

— Thổi vù khắp chốn, đổ cây tan nhà, bao ngày cát bay, chim núp, người đứng, ấy là cái mạnh của gió. Nhưng gặp bức tường chắn ngang, ngăn không qua được, hất lui trở lại, thất thế lìa tan, thế thì sao ?

— Thế thì tôi quyết làm bức tường.

— Nghi-ngút trăm thước, đã giày lại cao, trong chứa đủ vật, ngoài chân người đi, ai muốn nổi tăng, tiếng không qua lọt, ấy là oai-nghiêm của bức tường. Nhưng có lúc con rắn đào hang dưới chân, sinh con đẻ cháu, xoi ngang khoét trông, đá móng sạch không, thế thì sao ?

Thế thì tôi quyết làm con rắn.

Hớp hơi nuốt trứng, oặn oẹo qua lại trường cao là nhà, đất rộng là cung, ấy là thú vui của con rắn. Nhưng có lúc vào tay chúng ta, nắm đem ra chợ, mình ở trong bọc, lăng tăng trăm chiu, thế thì sao ?

— Vậy thì ta biết làm gì ?

— Làm thằng ăn mày, hỉ !...

Quân-Phi thuật.

Lời bàn của thuật-giả — Cuộc đời càng sụt xuống, lòng người càng khác xưa, sự cần dùng về vật chất càng thêm lên bao nhiêu, thì lòng tham muốn của loài người không biết đến đâu là chừng mực. Đứng núi này, trông núi nọ, là cái bệnh chung của mọi người, nhưng có biết đâu những kẻ cửa cao nhà rộng bạc vạn tiền trăm, là chỉ khỏi ăn mày về vật chất, mà những người áo rách quần manh, vai bị tay gậy, lại phải không thêm ăn mày về tinh thần, người đời ai có tính thanh lam, cũng nên nghĩ lại.

Phụ lục. Truyện này cũng giống như truyện anh thợ đá trong bộ Thoái-thực kỷ-văn của cụ Trương-quốc-Dụng. Đại khái rằng : Anh thợ đục đá thấy quan nhà hách dịch vẫn mơ tưởng làm quan. Một hôm năm chiêm bao thấy được làm quan nhỏ, nhưng lại bị quan trên quở phạt, lại ước làm quan to : làm quan to lại bị vua trị tội, lại muốn làm vua. Khi được làm vua lại gặp điềm lại dữ dội, lại muốn làm trời ; lúc làm trời bị mây che phủ lại muốn làm mây ; Được làm mây lại bị gió đánh trôi giạt, lại muốn làm gió ; Được làm gió bị núi ngăn cản lại muốn làm núi ; lúc làm núi bị anh thợ đá đục đau lại muốn làm anh thợ đá. Giựt mình tỉnh dậy nghĩ cái nghề thợ đá mà ra hơn nhứt trên đời (1).

Ở hương thôn ta cũng có câu truyện hoạt kê tứa tựa như thế mà lại gọn hơn là : « Tôi kính ông, ông kính trời, trời kính mây, mây kính gió, gió kính hờ tường, bờ tường kính chuột cống, chuột cống kính mèo loang, mèo loang kính chó bọ, chó bọ kính mẹ đi nhà tôi, mẹ đi nhà tôi lại kính tôi ».

Nhân truyện tứa tựa như nhau nên phụ lục vào đây cho biết cái tư tưởng loài người có nhiều chỗ giống nhau vậy. *Thực-Nghiệp Dân Báo.*

(1) Chuyện nầy nguyên ở trong sách Tây đã có rồi.

Vấn-đề di-dân của Nhựt-bổn nay lại xoay ra một cách khác

Đã một năm nay, vấn-đề di dân của Nhựt-bổn lại xoay đổi ra một cách khác, rồi đây tất sẽ ảnh-hưởng đến cuộc bang giao và đường kinh-tế của nước Nhựt. Những nước có quyền-lợi lớn ở Thái-Bình-Dương, như Mỹ, như Anh, như Pháp sẽ đều bị ảnh-hưởng ấy, vì nếu công-nghệ Nhựt phát đạt thêm ra thì thiệt là bất lợi cho cuộc thương-mãi của mấy nước ấy ở bên Viễn-đông nầy, mà cứ như cái cách giải-quyết vấn-đề di dân của Nhựt-bổn ngày nay thì tương lai đây công nghệ Nhựt chắc là phát-đạt nhiều lắm.

Ai cũng biết rằng ở thế-giới duy có hai nước là Nhựt-bổn với Ý-đại-Lợi, chẳng những dân-số tăng lên rất nhanh, mà lại thường thường năm nào cũng có tăng. Có nhiều nước khác, vì dụ như nước Đức, trước kia dân số cũng tăng lên nhanh và thường như vậy. Song sau dần dần, số sanh không trội hơn số tử mấy, kế đến sanh, tử hai bên lâu nhau, rốt lại thì dân-số lại bất đầu sụt lần đi.

Tuy rằng khoa học về dân-số (*la démographie*) chưa lấy chi làm chắc chắn lắm, song cứ như những sự kinh-nghiệm trong khoảng trăm rưởi năm trở lại đây, cũng có thể suy theo đó mà dự-đoán đặng. Bởi vậy nên có thể tin rằng sau nầy sẽ có một ngày kia, chưa biết lâu hay mau, dân-số nước Nhựt cũng bị những cái lệ chung như dân-số nước Đức vậy. Tuy-nhiên, hiện bây giờ đây thì dân-số Nhựt còn đương tăng lên dữ lắm. Theo cuộc điều-tra hồi năm 1925 thì riêng một mình Nhựt bổn dân-số đã đến 59,736.704. Tính ra thì chạy mỗi kilomètre carré có đến 157 tên dân ; ở trong một xứ rừng và núi đã choán tới 75 phần trăm của mặt đất, mà số dân-cư còn được đến thế, thiệt là trù-mật lắm. Cái số dân 60 triệu đó-nói thế cho dễ tính, — đến cuộc điều-tra hồi năm 1930 lại tăng lên một số là 3.777 54 nữa ! Cứ đó thì mỗi năm số dân nước Nhựt thường tăng lên đến 750.000 người. Mới hai mươi năm về trước đây, nghĩa là sau khi trận giặc Nhựt-Nga vừa tàn, nếu chúng tôi nhớ không sai thì dân-số nước nhật chỉ có 47 triệu. Ở Nhựt nhờ công-nghệ phát-đạt mạnh lắm, một phần dân trong nước nhờ đó cũng có chuyện mần, tuy vậy nhưng công-nghệ cũng không tài nào mà dung cho hết nhơn-công trong nước. Bởi thế nên chi năm nào cũng có đến hàng triệu người Nhật-bản bỏ nhà đi ra xứ khác mà để kiếm phương-thế mà sanh nhai.

(Còn nữa)

B. T. M.

Tiệm Bắc-Kỳ

DƯƠNG-VĂN-TÀI

Rue Mac Mahon N° 106

(Kế bên đường d'Espagne)

Saigon

Rất nhiều Kiểu salon và các Kiểu tủ cần và chơn theo lối Kiểm thời.

Nhiều Kiểu lít và chơn đèn ; các món đồ nhỏ bằng thảo lục thiết tốt Có đồ thêu đủ mau.

Dương-văn-Tài

Kính mời

TIỆM TANG-KHANH-LONG

Tại SAIGON

Đường Bonnard, số 84, (nhà sơn màu đỏ)

Các thứ hàng bên tây mới lại thiệt nhiều, xin kể sơ ít thứ : Áo mưa bằng Saten và Crabardine Caoutchouté. Áo Pardessus có nhung dủ thứ, đồn ông và đờn bà. Giày bottines, souliers hiệu Paralux thiệt tốt, nón feutres hiệu Lyon, đủ kiểu đủ màu, bán sỉ giá thiệt rẻ, qui khách mua về bán lại sẽ có lợi nhiều, muốn chọn lựa đổi chác sao bổn hiệu chiều cho vừa ý, vì bổn hiệu lãnh làm Đại-lý cho hãng lớn tại Paris, nên lúc nào trong tiệm cũng có trữ 5, 6 ngàn cái nón đủ kiểu kiểm thời, giá từ ba chục đồng một lố sắp lên.

Về việc may quần áo, bổn hiệu có đủ thứ I aines, Gabardines, Serges Huê-kỳ, và hàng Smoking. Nỉ đen rất nhiều, Thượng hạng từ 8 đồng tới 12 đồng một thước, bán lẻ và may, thợ cắt may rất kỹ càng xin qui khách chiếu cố.

Nhà sơn màu đỏ, số 84, đường Bonnard chuyên bán giày nón và may quần áo rất đúng, xin kính mời.

TANG-KHÁNH-LONG

Cáo bạch

Ao Caoutchouc bận mưa

và Gabardine bận lạnh

	Bề dài cái áo	CAOUTCHOUC MỘT LỚP N° 300	N° 250	N° 100	CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT SỌC BẰNG VUÔN N° 600	N° 500	N° 425	N° 400	CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT SỌC BẰNG VUÔN N° 700	N° 750	N° 775	N° 800
Con nít	0m.70		8$40		Thượng hạng							
	0m.80		8 70									
	0m.85	9$50	9 00	8$00		13$50		10$50				
Người thấp	0m.90	10 50	9 70	9 10	19 00	15 60	13$00	11 50			17$00	17$50
	0m.95	11 00		9 40	20 20		13 80					
Người trung	1m.00	11 50		9 70	20 70		14 20				17 50	18 00
	1m.05		12 00	10 00	21 50		14 70		14$00	17$50	18 00	18 50
người cao	1m.10	13 00			22 50		15 50			18 00	18 70	19 20

Áo cirée (Ngoài cao-su láng trong lót rằng vuôn) thước tất và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đờn bà Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp nhứt giá 31$ tới 34$ tùy theo cao thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu : **Trần-Quang-Xuân**

158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vì nào mua xin đo bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì bổn-hiệu sẽ lựa cỡ cho vừa

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ

La Rizerie Moderne

159, Boulevard de la Somme, Saigon

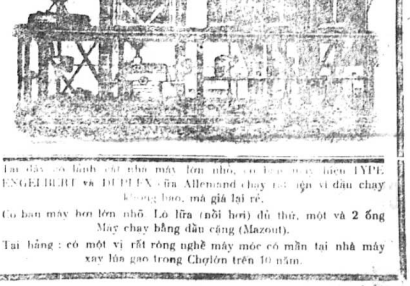

Tại đây có hãng cất nhà máy lớn nhỏ, có hiệu máy hiệu TYPE ENGELBRU và DUPLEX của Allemand chạy [illegible] vì dầu chạy không hao, mà giá lại rẻ.

Có bán máy hơ lớn nhỏ. Lò lửa (nồi hơi) đủ thứ, một và 2 ống Máy chạy bằng dầu cặng (Mazout).

Tại hãng : có một vị rất rõng nghề máy móc có mần tại nhà máy xay lúa gạo trong Chợlớn trên 10 năm.

Dù mười kèo !

Muốn mua dù mười kèo, cán trắng, lợp bằng vải batiste trắng có brodé và kết-ren xin mới lại hiệu :

NGUYỄN-VĂN-TRẬN

94-96, Bd. Bonnard

SAIGON

Giây thép nói số 178

Mà lựa ; CÓ NHIỀU KIỂU LẠ

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

TIỆM BÁN TRÀ TÀU

Kính cùng quí ông quí bà lục châu chư quân-tử rõ : Bổn-hiệu lâu nay chuyên ròng nghề bán trà. Lên núi Vô-di chọn được thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khẩu. Xin kể những hiệu sao đây : *Tương hoạc liên tâm, cái dia cầu, thiết quan âm, hương hoàn trà, Liên hương trà và Trung-quốc lý chưởng.* Xin qui ông qui bà dùng thử thì biết và xin nhìn kỹ cái nhãn kẻo lầm đồ giả, chúng tôi cũng gởi hàng theo cách lãnh hóa giao ngân. Lục-châu qui-vị nào có cần dùng gởi thơ chúng tôi sẽ gởi hàng liền.

XIN LƯU Ý. — *Kính cùng chư qui khách đặng rõ: nhơn vì phố tôi ở xưa nay đề cất lại, nên tiệm tôi bây giờ phải dọn lại góc đường Mytho số nhà 87 bà cũng buôn bán trà như thường.*

Bổn chủ nhơn
TRẦN-PHUÔN-KÝ, *Cáo bạch*

TIỆM BÁN HÀNG BẮC

PHÙNG-VĂN-XUÂN

15 và 17, rue Sabourain, Saigon

Kể cửa phòng ngủ Nguyễn-phong-Cảnh ngó qua, ngang hông chợ mới đi tới.

Nhơn vì năm nay có hội chợ (Foire de Saigon) vừa tiếp tiết tây nên bổn tiệm sửa soạn rất nhiều đồ cần, đồ chơi, đồ đồng, đồ thiếu mau, đồ nga, đồ bạc, đồi mồi, lại có chế nhiều kiểu Salon và nhiều kiểu tủ theo lối kim thời chạm rất tinh sảo và cần tế.

Mời các ngài có dịp rảnh về Saigon chơi xin ghé lại bổn tiệm như muốn mua hoặc đặt hoa tiệm rất hoạn nghênh xin tính giá hạ hơn nơi khác.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HƠI -:- CHÈ THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vị nông gia, máy người lãnh chở chuyên. Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đăng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu hãn đồ, hình giảng, văn-vân... không buộc phải mua.

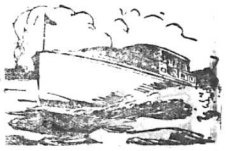

Salon Nautique
Môn bài 160, đường Paul Blanchy
Saigon (Tânđinh)

Grande Pharmacie de France
84-90, Rue d'Ormay — SAIGON

Sirop Vermifuge Maubar

Nước đường nầy bào chế rất kỹ càng, đúng những chất thuốc để trị sên, lãi trong bụng. Uống đặng bổ, và tiêu hóa rất nhuận trường
Uống từ nửa muỗn đến 4 muỗn café, tùy theo tuổi con trẻ cách xa bữa ăn

Laboratoire Maurice Barberousse — Pharmacien de 1re classe, Ancien Interne des Hôpitaux de Paris

La Cochinchine Foncière

19, Môn bài số 19, đường Testard SAIGON

Điện thoại số 663

Quảng-lý : ông Roger DUZAN, Cựu Đầu phòng coi việc khẩn và mua đất Quốc-gia tại dinh Hiệp-Lý Nam-Kỳ.

Phòng văn tra cứu về việc khẩn đất Quốc-gia ở xứ Nam-Kỳ : khẩn khỏi tốn tiền, thuận mải cùng xin phát mải cùng xin giấy quản-nghiệp.

19, Môn bài số 19 đường Testard, Saigon

Lời rao

Ai có mã tại miếng đất 62 " Section P. 4e feuille đường Lareynière và Richaud của Mme Quách-thị-Quới ở Đồngsơn, Gòcông, thì xin phải lấy cốt trong ba tháng kể từ ngày 1er Octobre 1927, đến 1er Janvier 1928.

Bằng không thì chủ đất sẽ lấy cốt đăng cất nhà nơi miếng đất ấy.

MỚI CÓ LẠ

Phong ngủ mới, [illegible] hơn các cẩm bết, có lằng nay [illegible] đi lên phòng, mỗi [illegible] đều có cầu tiêu, buồng tắm máy nước chảy luôn tại trong phòng, lịch theo kiểu bên Tây, có thư ấp sạch sẽ và cùng, giá tiền không mắc hơn các chỗ

TỪ 3$ 50, 3$80 TỚI 4$ 00.

CÔ NAM CHÚC, CAI THÔNG
Có chỗ để xe hơi [illegible]

Góc đường Boulevard Bonnard và [illegible] Sabourain

GRAND HOTEL DE L'OUEST
ĐẠI PHONG CẢNH KHÁCH LẦU
NGUYỄN - PHONG - CẢNH *Propriétaire.*
GIÂY THẾP NÓI : 437
Kính mời quí khách đến nghỉ chơi cho biết

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ : tại đường Amiral Courbet, 42 Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-Châu Khách-Lầu có tiệm ĐOÀNH-THÀNH-TẠO, may y phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy đời gót tới tiệm tôi may thử một lần, rất cảm ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Chủ-nhơn : ĐOÀN-THANH-TẠO.

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Eccong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của bổn hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu vô nước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại chỉ rõ cách nhuộm vải của Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỹ càng lắm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu và kia chút nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có đúng chàm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vải tam-công thì mới có đúng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại còn phải giả công lắm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phải bở. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN HÒA dùng tới rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không sờ trở, phai màu nay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi đo mưu bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Vạn xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư qui khách có mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hóa mà thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu, nên chi dầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm bạc sự tưởng qui khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chúc nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách muốn vải của bổn hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chữ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin nhớ đến viếng tiệm mà mua thì chắc đơm. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang lòng gởi đi tới nhà theo ý chư qui khách muốn.

Mấy hàng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1° 2 con cá Kim Ngư 2 màu.
2° 3 con cá Kim Ngư 3 màu.
3° 1 con cá Kim-ngư xanh.
4° Van-Hòa con gà trắng.
5° Van-xuân-Long xe lửa.
6° Van Hòa Phi-thoàn.
7° Van-xuân-Lăng bướm-bướm.
8° Van-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chủ-nhơn kính đồn.

MÁY HÁT *Pathé*

Chạy (Những đĩa hát kim ngọc thạch (supersaphir) hay là kim sắt.

Khi các ông muốn mua một cái máy hiệu PATHÉ thì phải nài cho đặng hai cái đầu kim PATHÉ, một cái để chạy kim ngọc thạch (supersaphir) một cái để chạy kim sắt, vì những người bán máy nầy đều có bán luôn luôn hai cái đầu máy.

Xin hãy viết thơ cho bổn hiệu thì lập tức bổn hiệu sẽ gởi mục lục các thứ đĩa hát cải-lương và hát-bội.

Pathé-Orient
10, Bd Charner
SAIGON

TÌNH LÀ GIÂY OAN

TIỂU THUYẾT PHÁP

Dịch giả : *Ngọc-Điền-Long*

(Tiếp theo)

Nói như vậy rồi, bà Gô-di-Tơ lại khóc và nói :

— Cô Thân-an-Mỹ thương chàng. Đi đâu gặp ai nàng cũng tỏ ý vui mừng. Hai người thương nhau, còn tôi thì chịu xấu, chịu buồn, chịu thảm.

— Xin nàng bỏ chuyện cũ.

Bà Gô-di-Tơ đứng lặm thinh mặt mày giận dữ.

Có người đi tới. Khi mấy người đi qua rồi, bà Gô-di-Tơ hỏi tôi :

— Chừng nào cưới ?

— Chưa định. Tôi muốn gặp nàng mà chẳng biết đặng chăng ?

— Chàng chẳng sợ tôi làm hại sao ?

— Không. Tôi thương nàng, lẽ nào nàng hại tôi.

— Cha tôi mới làm bậy, thiếu một chúc lại bị thi hành nửa. Chồng tôi ra tiền cứu khỏi. Chồng tôi ở từ tế với tôi lắm. Tôi không làm cho buồn lòng người. Vậy chàng đừng lo rằng tôi sẽ tố chuyện của đôi ta cho chồng tôi.

Tôi nghe vậy mừng lắm.

Bà Gô-di-Tơ nói :

— Chàng còn giữ mấy cái thơ của tôi chăng.

— Còn đủ.

— Phải đem hết cho tôi. Phải làm sao cho tôi đúc nầy đi đàn không đặng, là vì con nhỏ của tôi là con của chàng cho không phải của ông Gô-di-Tơ đương đau nhiều lắm. Thứ năm tới nầy chàng rảnh chăng ? Ngày thứ năm, lối chín giờ tối, chàng đến sau nhà tôi.

— Tôi e ông Gô-di-Tơ thấy thì hại lắm.

— Không sao ; hễ tôi làm thì tôi đã tính rồi. Chàng chịu chăng nói đi.

Tôi chịu. Và từ biệt bà Gô-di-Tơ. Tôi chắc đặng xa nàng ấy, nên trong lòng mừng lắm. Khi về đến nhà tôi suy đi xét lại, sợ bà Gô-di-Tơ lập kế mà hại tôi.

Trọn ngày thứ năm tôi buồn bực không cùng. Tôi không muốn đi đến chỗ gặp bà Gô-di-Tơ, song sợ thất lời cùng người. Khi dùng bữa chiều rồi tôi lật đật viết thơ cho cô Thân-an-Mỹ nói rằng tôi muốn đến viếng cô, song mất việc trọng hệ, nên đi không đặng. Tôi đưa thơ ấy cho thằng Mi-xô hiểu phải lập tức đem cho cô Thân-an-Mỹ. Đoạn tôi lấy hết thơ từ của bà Gô-di-Tơ gởi cho tôi, bỏ lại bỏ vào túi. Tôi lấy súng và đi. Lúc đó đồ chừng tám giờ. Khi đi tôi có gặp tên Bi-Nhỏ.

Lối chín giờ tôi đến sau nhà bà Gô-di-Tơ. Tôi thấy người, tôi bước tới, người nói :

— Tôi ở đây đợi đã quá một giờ đồng hồ.

— Tôi nói rằng bị tối trời, đường sá khó đi, tôi đến có ý trễ. Tôi lại hỏi :

— Ông Gô-di-Tơ ở đâu.

— Phòng tôi đau... Mấy cái thơ của tôi có đem cho tôi đủ chăng ?

— Có đây.

— Hết thảy là hai mươi bốn cái. Đưa đây tôi đếm.

Khi đếm rồi, bà Gô-di-Tơ lấy thơ của tôi gởi cho người, người trả lại và nói :

— Ta phải đốt hết các thơ từ.

Tôi trả lời :

— Nếu để người ta thấy lửa cháy dễ lấy làm sao ?

— Ai chạy ? Sợ sao ? Có hộp quẹt đưa đây cho tôi.

Tôi thò tay vào túi kiếm không có. Bà Gô-di-Tơ dậm chơn nói :

— Vậy tôi phải trở vô nhà lấy.

Tôi sợ trễ có việc, bèn nói :

— Chẳng cần.

Tôi lấy một cái bì súng, lấy đạn ra hết, để giấy vô, rồi kê súng xuống đất bắn tức thì có lửa.

Bà Gô-di-Tơ đốt hết thơ của người và của tôi.

Đốt xong người đứng dậy, dòm tôi và nói :

— Đó năm năm đôi ta chung chạ bạn, nặng lời thề thốt, ngày nay đã bia tan tro.

Tôi không trả lời, muốn mau mau trở về.

Bà Gô-di-Tơ lại nói :

— Người chẳng kể đến ta. Người tuy lấy ta, song chẳng hề biết thương ta.

— Sao nàng nói vậy ?

— Người bỏ ta đặng cưới cô Thân-an-Mỹ.

— Nàng có chồng, tôi biết tính lẽ nào.

— Nếu tôi góa chồng, người làm sao.

— Thì tôi cũng nàng kế nghĩa vợ chồng.

Nghe lời ấy, nàng lật đật chạy vô nhà bộ coi vui mừng hết sức.

Tôi cũng lại đặng tỏ việc phải quấy cùng nàng, mặt mày nàng giận lắm trả lời :

— Thôi người về đi, người coi ta.

Nói rồi bà Gô-di-Tơ chạy riết vô nhà.

Tôi đứng ngẩn ngơ tại đó. Tôi lấy cái bì súng bỏ đi và để bì mới vô cây súng. Đoạn tôi trở về.

Quan Trạng-sư hỏi :

— Hồi đó chừng mấy giờ ?

— Tôi không biết chắc.

— Khi về anh có thấy cái gì chăng ?

— Không.

— Anh có nghe cái chi chăng ?

— Không.

— Lửa chạy cả lầu đài ông Gô-di-Tơ mà anh không nghe, không thấy chi hết sao ?

— Không ; bị cây ấn và bị gió ngược.

— Bữa sau quan Biện-lý và thầm ấn đến bắt anh, anh có nghi cho ai đốt nhà ông Gô-di-Tơ và bắn ông chăng.

— Chắc bà Gô-di-Tơ muốn góa chồng.

Quan Trạng-sư nghe vậy, đỏ mặt và nói :

— Bà Gô-di-Tơ lẽ nào làm các điều ấy.

Ông Bớt-co-Thanh giận lắm trả lời :

— Ăn mạng đó thì hoặc tôi, hoặc bà Gô-di-Tơ phạm chớ chẳng ai vô đó.

(Sau sẽ tiếp theo)

Kho sách bảo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

Magasin de Soieries

AU PRINTEMPS COCHINCHINOIS

NAM-XUAN

59, Bd CHARNER, 59 -:- SAIGON

Bổn-hiệu chuyên ròng một mỏn hàng lụa và mua bán chắc chắn, thật thà, nên qui ông, qui bà chiếu cố tới lui vui vẻ, chúng tôi hết lòng cám ơn.

Từ đây đến Tết, mỗi kỳ tàu Bổn-hiệu có tiếp đặng nhiều hàng mới, bông lạ, trông cậy qui ông qui bà sẽ vui lòng chọn lựa, nào là hàng Tây, hàng ta, hàng Tàu, hàng Huế-kỳ, hàng Nhựt-Bổn, vân vân...

Bổn-hiệu bán sỉ và lẻ các thứ hàng, lụa, lãnh đen, lãnh trắng, saten đủ thứ máu, dệt ròng tơ Thượng-Hải của nhà dệt ông Lê-phát-Vĩnh, Cầu-kho. Hàng nầy đã chắc, tốt không đổ lông, cũng không phai màu và gởi nhuộm bên Pháp-quốc.

Lại từ đây bổn-hiệu cũng trữ sách và tuồng của nhà in Qui-nhơn, tiện bề cho qui ông, qui bà ở Nam-kỳ muốn mua khỏi viết thơ chờ đợi.

Kính mời qui ông qui bà đến viếng Bổn-hiệu sẵn lòng tiếp rước

Nay kính,

Au Printemps Cochinchinois — "NAM-XUAN"

59, Boulevard Charner — Saigon

HÃNG J. CAIRNS

Ancien Directeur de la Mon Douglaset Grant Ltd.

SAIGON

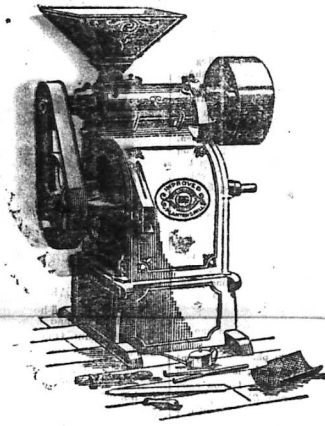

Bán và lãnh ráp các thứ máy xay gạo lớn nhỏ (có thứ kêu có caphe) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu, có đồ đề puy công nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chắn.

Tại Saigon, Môn bài 22-24, đường Lefèbre (trên lầu).

Tại Chợlớn, 215, đường Mỹtho.

Kể từ ngày 10 Décembre 1927, cho tới Tết, sẽ có một cảnh Huê-Viên bằng bông giả (fleurs artificielles) lại hiệu

NGUYỄN-VĂN-TRẬN

SAIGON

Chắc Quí ông và Quí bà còn nhớ hiệu Nguyễn-văn-Trận là hiệu có lập 1 cảnh Huê-Viên trong cuộc *Kermesse* vừa rồi đây, tại vườn Quan Toàn-Quyền Saigon, và đặng tiếng ngài ngợi khen.

Cách mấy tháng đây hiệu.

Nguyễn-văn-Trận

Mở cửa hàng thêm rộng thêm, nên sẽ lập cảnh Huê-Viên ấy lại tại tiệm 94-96 Bd Bonnard Saigon.

Lúc Kermesse, bị trời mưa ước ác, nên có nhiều ông và nhiều bà, không đặng thấy cảnh Huê-Viên đẹp đẽ ấy.

Xin mời qui ông qui bà đề xem.

Các gánh hát nên chú ý

Rạp hát Thành-Xương đường Boresse số 121 của ông Huyện Cần cho mướn, mấy đêm thường thì 40$00 còn đêm thứ bảy 60$00.

Hát bộ annam ngày thường 35$00 Ngày thứ bảy 60$00.

Nếu qui ông qui cô cần dùng xin do nơi số 37 đường Chemin des Dames.

NAM-ĐỒNG-HƯƠNG

Đường Amiral Courbet số 32, SAIGON

Xin qui ông qui bà hạ cố nhà ngủ nầy ở tại chợ mới Saigon, đã đặng qui ông qui bà vừa lòng, xưa nay phòng the rộng rãi, sạch sẽ, hồi siêng năng, có phép tắc, và cũng có Garage cho quí khách đề xe hơi.

Bàn hội-đồng xong các ông vào tiệc, ông hội-trưởng có đọc một bài diễn-văn, kế đàn ca xướng hát vui vẻ lắm, nghe đâu các ông hội viên dương tổ chức một cuộc diễn-kịch do các tay tài tử đóng trò, và sẽ làm lễ khánh thành to. Khi nào hội thực hành ý kiến ấy, sẽ có bài tường hiến các độc giả. Mong sao các hội khác ở đây hội nào cũng nhiệt tâm việc ích chung như hội nầy thì hay lắm.

H. B. H.
HUE

Thần dịch còn lai vãng

Mấy lâu nay ở Thừa-Thiên trời năng mưa gió, lụt lội, chứng dịch tả đã hết cả, nhơn dân có hơi vui. Mới đây ở làng Thuận-Hoà, gần cửa biển Thuận-an, trong 1 ngày 30 tháng 10 ta, chết một lượt 5 người, những làng phụ cận đó cũng có phát lằng thoảng. Nghĩ cũng đáng ghê!

TRẦN-HƯNG-KỲ

Người Trung-kỳ sẽ có một thứ thẻ thuế thân mới. Theo tờ thông tư của viện Cơ-mật ngày 24 tháng mười năm Bảo-Đại thứ hai, từ rày về sau, người Trung-kỳ ai cũng phải có một cái giấy thuế thân, không phải là được tuỳ ý muốn lảnh hay không muốn lảnh như trước nữa. Thể lệ thế thuế thân nầy, đã thương với quan Khâm-sứ biết, và bổ theo hai khoản thứ hai và thứ tư (1 trong đạo Chỉ chuẩn ngày 28 tháng 5, năm Duy-tân thứ bảy như sau nầy :

Bổ nghị về khoản thứ 2 — Hễ dân tráng ở trong hạt Trung-kỳ, từ 18 đến 60 tuổi, ai đã chịu được thuế địch, thì đều phải có giấy thuế thân. Giấy ấy có thể thay cho giấy căn-cước và có thể dùng làm biên lai đã nạp thuế thân rồi.

Bổ-nghị về khoản thứ 4 — Giấy thuế thân ấy chia làm bốn hạng

1 Hạng chịu thuế 2$20, là đề cấp cho những tráng-dinh nội-tịch đã nạp thuế thân trong năm ấy ;

2 Hạng chịu thuế 1$10, là đề cấp cho những người được miễn-điều ;

3 Hạng khỏi chịu thuế, là đề cấp cho những người chức-sắc và miễn-sai ;

4 Hạng ngoại-tịch (không thâu tiền), là đề cấp cho những kẻ đói nghèo tật bịnh.

Lệ mới nầy sẽ bắt đầu thi-hành từ năm sau.

Thân-phận con nhà lao-động !

Tên Đ. V. V., quán ở tỉnh Hà-tịnh, mấy lâu ở Huế làm thợ chữa đèn điện. Kỳ trước trong vườn hoa (trước cửa bộ Học, có hai ngọn đèn hỏng, ông Đề-đốc Hộ-thành cho người gọi lên V. đến, thuê anh ta chữa. Khi chữa xong, tên V. có làm giấy trình với sở Hộ-thành, giấy ấy lúc đưa đến, không biết vì ông Đề đốc bận gì, nên không phê chữ, nhưng lại có ông quản trong Hộ-thành kỳ thay, và chứng thực rằng : « Việc sửa đèn đó, tên V. đã làm xong. » Tên V., được giấy, liền dinh theo sau cái đơn, đưa lên bộ Hộ xin nhận tiền --- Việc ấy xong đâu vào đó rồi, nay bỗng dưng hai ngọn đèn điện ấy lại hỏng. Ông Đề-đốc liền cho người vào hỏi bộ Hộ xin sửa đèn, thì bộ Hộ bảo là đèn sửa rồi, hiện có giấy của Hộ-thành chứng-thực. Ông Đề tùng thế lại xoay quanh về mẹo ăn hiếp tên thợ V. Chiều hôm 23 Novembre vừa rồi, tên V. đang đi giữa đường, lại đón bắt, đem về Hộ-Thành, ông Đề chẳng hỏi han gì, đoạ-nạt một chặp, rồi truyền tống giam. Nay không biết ông nghĩ thế nào, mà nghe đâu ông hãm đọa giam tên V. một tháng. Mong rằng Quan trên thấu đến.

(1) Khoản thứ 2 và thứ 4 trong đạo chỉ-chuẩn ngày 28 tháng 5 năm Duy-tân thứ 7 (16 Juillet 1913) và có nghị định quan Toàn quyền ngày 20 Août 1913 định về thế thuế thân như sau nầy :

Khoản thứ 2. — Hễ trong dân ai muốn lảnh, thì sẽ cấp cho một cái bài chỉ, trong ấy biên rõ tên họ và căn cước người ấy. Bài-chỉ ấy dùng làm giấy biên lai đã nạp thuế thân, ai có mang theo bài-chỉ ấy, thì được phép đi làm ăn trong hạt Đông-Pháp.

Khoản thứ 4 — Bài-chỉ chia làm ba hạng 1°) Bài-chỉ tráng-dinh, thuế 2$20 (đề cấp cho dân nội-tịch đã nạp thuế thân); — 2°) Bài-chỉ miễn-sưu, tuế 0$40 (đề cấp cho hạng miễn-điều ; — 3°) Bài-chỉ miễn-thuế (không thâu tiền, đề cấp cho hai hạng chức-sắc và miễn-sai).

Bac-Ky

HAIPHONG

Lại truyền bài khoá ở trường Kỹ-nghệ

Nhơn lời bổn-báo đã đăng các học-trò trường kỹ-nghệ vì ông đốc sai lau bàn mà khởi lên cái phong trào bãi khóa. Hôm thứ hai các học trò lại càng làm tệ quan Đốc-lý Klein đã phải đến tận trường đe nẹt, xét ra, thì có bấy người rắn đầu rắn cổ nên đã bị đuổi ngay lập tức, cho nên hôm thứ ba vừa rồi 80 người đã bãi khoá vì cớ các anh em bị đuổi. Hồi 10 giờ hôm đó 24 người học-trò đã bỏ trường và nói rằng nếu không cho những anh em đã bị đuổi vào học thì nhất định bãi khoá hẳn ; hồi 6 giờ sáng hôm qua thứ tư lại 6 người nữa bị đuổi, thế là bị đuổi tất cả 37 người, hiện đã lấy 37 người khác trúng tuyển trong kỳ thi ngày 12 Octobre vừa rồi vào thay. Bây giờ thử xét xem vì đâu mà xảy ra việc này? cứ như lời học trò thì việc nầy xảy ra vì ông Đốc trường là M. Froleau hay trừ tiền lương những người học-trò bị phạt. --- Hỏi ông Đốc thì cũng không hiểu vì sao, nên sở mật-thám phải tra xét xem việc nầy vì sao mà sinh ra? Nếu xét được người nào trách-nhiệm về việc nầy thì quan Đốc-lý sẽ phạt rất nặng. Hiện bây giờ còn 150 người học trò đi học, tuy mặt mày còn chưa vui mà vẫn yên-ổn không xảy ra việc gì cả.

Ai đau thổ-huyết ?

Nguyên trước đây tôi vừa đau bịnh ho ra huyết lại vừa đau tử-cung nữa, uống thuốc đã đủ thầy mà rốt cuộc tiền mất tật còn, không nhằm chi hết.

Sau nay nhờ người ta dẫn-chỉ thầy *Phạm-văn-Hiền* ở Tang Thới - tân-đông, tổng Long - tuy - Thượng quận Hóc-môn Giadinh giỏi về bịnh ho lắm.

Tôi mừng đi kiếm thầy. Lúc đầu tiên thầy cho tôi uống một ly thuốc nước cho khoẻ. Sau thầy chưng cho tôi một thứ thuốc cao, uống trong một tháng thì bịnh tôi đi đâu mất

Tôi mừng quá lấy làm có phước lắm mới gặp thầy, vậy nên nay có mấy hàng nầy, xin đăng lên báo, trước cám ơn thầy, sau chỉ giùm cho ba-con ai bị bịnh ho thổ-huyết, nên mau mau kiếm thầy *Phạm-văn-Hiền* mà uống thuốc.

Mlle Đỗ-Ngọc-Huê
Village de ninh-Hôn

LỜ ĐỒ CHỦ Ở

Kính cáo cùng chư-vị độc-giả :

Khi đổi chỗ ở, xin gởi thơ hai cái cắc và cái bằng cấp, hoặc chủ ở cũ, đề Bổn-báo dễ sự tay đổi trong số sách, và tiện việc gởi báo cho các ngài

Đông-Pháp Thời-Báo

DONG BAO NÊN CHU Y

Trong khoản một năm nay đồng bào ta chú ý về vụ lập nhà máy x y lăn gạo. Ông thì đã làm rồi, ông thì tính sẽ làm có ông tính rồi mà chưa dám thiệt hành, bởi e cho sự khó để về máy móc và sự gian trá xảo quyệt của chủ bán máy. Cũng có làm ông thầy nhiều người bị thường gạt mà phải thối chí ngã lòng.

Bởi vậy tôi xin có mấy lời thưa với đồng bào rõ rằng : gần đây M. Nguyễn-văn-Chức 38, Rue Amiral Courbet-Saigon có ráp cho tôi một dàng máy xay gạo thiệt tốt cũng như mấy nhà máy lớn Saigon-cholon. Máy chạy thiệt tốt đúng theo giao kèo và ít hao dầu. Thế thì đồng bào ta trước khi muốn lập nhà máy nên thương lượng với M. Chức là tốt hơn, bởi gì M. Chức thiệt là vui vẻ, hiền-từ nói năng phải đạo ; đáng cho ta tin cậy trong việc lớn lao. Ngoài ra M. Chức là *người annam* bổn phận ta phải xử tròn nghĩa vụ. Bởi lại đồng bào ta hãi nhớ rằng : «ông M. chức hay là người ngoại quốc mà lường gạt ta mà làm hầy bạ cho ta rồi lấy tiền, thì người nào ta dễ kiện và dễ đòi tiền hơn ?

Mong rằng đồng-bào ta chủ ý và thương trường giống nòi ấy là một điều quan-trọng cho cuộc tương lai của nước nhà ta nơi trường kinh tế.

TRẦN-NGỌC-ÁNH
Proprietaire
de la Rizerie
Cái-Côn -.- Cantho
cái-côn, le 1er Novembre 1927
Signé : TRẦN-NGOC-ÁNH

TRƯỜNG

NGUYÊN-VAN-MÚI

10, rue Martin des Pallières, 10
Face à gare Dakao
SAIGON

Day các khoa sau đây rất chuyên môn, và tự-quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đặng thành tài. Nếu liệc-quới muốn đặng rõ rằng hơn xin đến tại trường coi cách day đó sẽ biết.

CHUYÊN DẠY KHOA :

BÚT-TOÁN THƯƠNG-MẠI — Thu xếp đủ cách tính sổ sách nhà buôn kiểm cho lời lỗ, day cách khỏi sự sai sót.

Giáo-sư : Một vị giáo sư trường cao đẳng Hanoi, chuyên môn nghề bút toán hơn 10 năm.

VIỆT

ĐÁNH MÁY và BUÔN. CÁCH MÁY IN NHỎ TRONG NHÀ

Giáo-sư : Một người cựu thợ kỹ hãng buôn rất thông thạo nghề đánh máy.

VIẾT THƠ TỪ ĐƠN TRẠNG THEO NHÀ

Giáo-sư : một đông giáo-sư chuyên môn về khoa nầy. Day cách viết thơ từ và chỉ biểu về mẹo luật langue.

Có đâu chỉ muon hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trang hằng máy viết, và in thơ từ cahier des charges bằng máy Dupliateur, làm rẽ gấp.

Lãnh làm sổ sách nhà buôn trung theo luật.

Làm kỹ lưỡng và mau.

Ngan gare Dakao Saigon

Thiệt nghiệp Xưởng

F. NAM

142-144, Rue Pellerin, Saigon

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy móc lãnh làm thang máy (ascenseur) lãnh sửa và cất nhà máy xay lúa gạo bán đủ những đồ phụ tùng xe hơi bất kỳ hiệu xe nào

Lò đúc, đồng, thau, và nhôm Aluminium

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất thế lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí-giái.

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu võ tầm thường và đúng chữ.

Rèn giường sắt và đồ dùng ngoài huê viên làm đồ lồng sắt.

Cửa ngõ hư hàng rào sắt, đủ kiểu rào mã.

Làm kiểu huê mỹ và tầm thường.

Ống khoá và chìa khoá thiệt chắc.

Có làm đồ thâu lôi paratonnerrel chế tạo và sửa máy móc xe hơi xe máy hơi

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh

Công việc làm rất chắc chắn, mau tính giá rẽ hơn các nơi

NGUYỄN-VĂN-CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 -:- Saigon

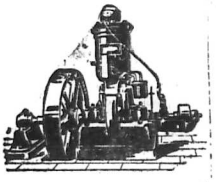

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đả ráp hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng qui khách. Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chẳng.

TRẦN-DUY-BINH

42 Bd CHARNER 42 SAIGON

KHÁC CON DẤU ĐỒNG VÀ BẰNG

LÀM CÁC THỨ NÓN BẰNG CAO SU

LÀM TRONG LIỆN HIỆU HỶ

ĐỒ TỐT GIÁ RẺ

Ở' NHÀ DẤU XE HO'I

TAI TRUNG GIÀNG 37

Những xe **10** MÃ LỰC

DE DION BOUTON

Kiểu lịch sự, tuyệt hảo, và lợi hơn các hiệu khác

có tại **Garage Jean COMTE**

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Kho sách báo cũ Quán Văn Đường 28-Đặc-2022

PHỤ TRƯƠNG THỂ THAO

Đánh võ Langsa

Võ Langsa hay ra mới đặng một trăm năm. Lúc ban sơ, không lấy chi làm hay. Người đông võ nầy biết đá một hai cái gọn gàng, chớ chưa biết đứng tay. Ông Charles Lecour, chỉ thêm vài cách thối tay. Hồi cha con ông Charlemont lần lần chế thêm nhiều cách hay; hiện bây giờ bên nước Pháp người ta còn đăng mấy thế của hai ông ấy luyện ra; hoặc đá chơn, hoặc thối tay, hoặc nhảy-nói, hoặc đứng đâm và cả châu-bản môn chỉ đứng đặng thì đứng làm cho người đối thủ vô mình phải chịu thua. Võ Langsa, sánh với võ An-nam, chẳng khác một mấy. Muốn võ nghệ đặng tinh-thông thì phải tập-luyện gân cốt khắp cả châu thân, đặng trở nên lẹ-làng, dịu và dẻo, phòng khi nó đỡ thối, đá cho mạnh và mau-mắng.

Võ Langsa khác đánh boxe, là vô-sĩ không lên võ-đài mà tranh đấu trước mặt cho mọi người xem, và cách đánh và đá không có luật-lệ chi ngăn cấm hết. Võ Langsa là một cuộc thể-thao để giữ-mình. Ai muốn học cũng đặng hết, từ trẻ tới lớn, bất luận ốm hay mập tập chơi cũng đặng. Cách tập dễ dề và không hiểm nghèo. Học đặng ít lâu, hiểu mánh-lái trong môn thể-thao đó, chắc mọi người đều vui lòng mà tập chơi hết.

Sánh với các cuộc thể-thao khác, thì võ Langsa là một cuộc rất đúng đắng, là vì cả châu thân đều phải tập-luyện hết, không cái gân nào ở không đặng. Đánh boxe, không cho đứng chơn, thì duy có hai tay và phần trên mình tập-luyện mà thôi.

Đá banh tròn, dùng tay không đặng, thì có cặp đó làm việc. Đi xe máy-đạp cũng vậy. Đánh tennis, thì tập hai đó chạy, tay mặt cầm vợt, v v... Muốn chơi võ Langsa phải tập cặp đó cho đồng, hai tay cho mạnh và lẹ-làng, bụng và hông cho cứng, cổ cho mạnh. Trong chầu thân đặng liền-lạt và mạnh-mẽ đều, võ Langsa làm cho mình đặng tỉnh-táo, cặp mắt lanh và thêm dạng-đi.

Tập đặng lâu ngày và thường hoài thì một đứa bé con hay là người trai-tráng mất tánh nhút-nhát, và làm chi cũng có oai-cường.

Võ Langsa đã lành cho cả châu-thân đều đặng. Võ Langsa, thường ngày thường tập, một ngày hai chục phút, thì làm cho gân cốt đều chuyển động, người tập cách thể-thao ấy đặng mạnh trong mình và ăn uống biết ngon và mau tiêu. Võ bureau, hay là trong sở mình làm, thì công chuyện chi mình cũng sốt-sáng, làm mau lẹ và tánh không hay quạo-quọ làm cho kẻ đồng nghiệp mình phiền thầm trong lòng.

Tôi đã nói trên rồi, tập võ Langsa không hiểm nghèo. Học nó như mình học vẽ, tập viết vậy. Một hai khi rứt u-đầu, bầm cườm tay, hay là nơi u ống-chơn, là khi nào, hai người có tập thái-h thuộc rồi, muốn đấu sức nhau chơi.

Cuộc thể-thao nầy tập-luyện trước hết là để giữ mình. Sau nữa làm cho châu-thân đặng mạnh, liền-lạt, tưởng đi tưởng đứng oai-cường và gon-gàn. Cách đá và thối mạnh mẽ giúp đỡ mình trong khi bối rối bị hai ba người côn đồ tay-ngan muốn dùng lực với mình mà giực tiền, trong lúc ấy, có thể mình cho chở châu-thân đặng và làm cho chúng nó phải kiên sợ.

TENNIS

COUPE JULES ROBIX COGNAC

Final, ngày chúa nhựt 4 Décembre

Bốn giờ thiên-hạ đông đầy, xe kéo, xe máy, xe hơi đậu trước sân Garcerie chật đường. Hai bên sân tràng xi-măn, dề hai hàng ghế-máy, cả thảy đều có người ngồi đủ hết. Chặng giữa, có dề một cái bảng lớn, trên có dề cái Coupe bằng bạc, hình như cái ô-trân, dưới có chơn cao dỡ lên, dòm coi rất đẹp. Xung quanh, có dề rượu Champagne, rượu Cognac Jules Robin và ly.

Đúng bốn giờ một khắc, MM. Vê Cang và Tứ có mặt tại sân. M. Vê làm giám-cuộc, MM. Cang và Tứ hai người finalistes, trước khi tranh dấu, có bắt tay nhau và đứng chụp hình, trước có dề cái coupe Jules Robin.

Bốn giờ rưỡi, MM. Cang và Tứ trao banh mà đánh cho nhau trang; rồi một lát kế khởi-ư.

Mới vô đầu, M. Cang coi bộ hăng-hăng, mạnh mẽ đánh nhiều cái match rất đúng đắng làm cho cả người coi đều rộ vỗ tay khen. Nhưng mà M. Tứ là tay đánh tennis có danh-tiếng, đã lâu phần nhiều đứng đặng mấy cú-đợt của M. Cang đánh. làm cho M. Cang thối chí, và có hơi nóng-nả trong lòng. nhiều trái-banh qua dề mà đánh lại lọt ra ngoài. Có khi M. Cang hết tỉnh trong mình đánh nhiều cú smath, không trúng cách, nên phải thua nhiều bàn rất tức cho mấy người coi.

M. Tứ, rất đáng khen, vì từ đầu tới rốt cuộc, đánh bền hơn. Nhiều cú-đợt đánh qua mạnh, mà M. Tứ đỡ rất hay, nhiều khi đặng mọi người đều vỗ tay khen rầm. Con mắt lanh nên đưa qua nhiều trái banh làm cho M. Cang phải hụt và chạy mệt đuối.

Tóm lại: M. Cang không bền, hay nóng nảy. Tính lại mới chúc thì là một người chơi tennis rất đúng đắng.

M. Tứ, bền, tỉnh-táo cặp mắt lanh. Ruồi thay, tưởng ốm-yếu nên cứ đánh có yếu một chúc.

1e sect : Cang 2 — Tứ 5

2e sect. Cang 1 — Tứ 6

Tứ ăn Coupe Jules Robin

Vé cuộc đua xe máy Đ. P. T. B.

Trong số trước bổn báo có nói : Nội trong kỳ Hội-chợ Saigon, Đ. P. T. B. sẽ mở một cuộc đua xe máy tại Saigon, có hãng rượu Cognac con ngựa *Jules Robin* giúp vào.

Nay xin nhắc qua về thể-lệ : Cuộc đua nầy không chạy ra khỏi ngoài vòng Châu-thành Saigon. Trong một số báo tới sẽ có in họa-đồ để chỉ ra đường đất.

Anh em mộ thể-thao ở Saigoũ và Lục-châu, ai ham vui mà dự cuộc đua nầy, thì xin phải đăng tên tại bổn-báo bắt đầu từ ngày Janvier tới đây.

Còn về giải thưởng xin hãy kể ba mấy giải hiện bây giờ đã biết, sau sẽ kể tiếp mãi theo :

Giải nhứt : 1 *cái xe máy hơi 5 CV. hiệu La Francaise Diamant*

Giải nhì : 1 *cái xe máy Diamant.*

Giải ba : 1 *cái xe máy Dulcis.*

Giải tư và mấy giải sau : *Rượu Cognac Robin.*

Hiệu buôn Nguyễn-văn-Trận sẽ thưởng mười giải.

Lại Đông-Pháp Thời-báo sẽ thưởng ba người tới trước : 1 năm, 6 tháng và 3 tháng báo.

Bắt đầu từ ngày thứ ba Décembre nay thì những đồ thưởng đã bày đặt tại báo-quán Đ. P. T. B.

Sau hết xin nhắc lại rằng trong sự các nhà dự-thi đăng tên khỏi phải tiền nong gì cả.

TỔNG-CUỘC THỂ-THAO ANNAM

Cuộc tranh vô-địch năm 1927 et 1928

Chúa-nhựt nhằm ngày 4 Décembre 1927, tại sân E. Giadinh có 2 cuộc đấu cầu như sau nầy. Từ 3 h 1/2 tới 4 h 1/2. Hội Etoile de Giadinh B đá với Tandinh B.

Đúng giờ giám cuộc ra lính cho đá liền, thì thấy bên E. Giadinh khởi sự công kích, song khó mà ăn bên Tân-định được, vì hàng tiền-phuôn có bốn người mà thôi.

Còn bên Tandinh B thì người hậu tập rất giỏi, nên nhiều khi E. Giadinh đun xuống bị đá lên hết.

Đặng chừng mười lăm phút đồng hồ, Khi Nhiều được banh đun lên giao cho Tâm, Tâm lúc lên đá ra ngoài góc cho Thể, Thể lừa vô đá banh vô cửa thành bên Tandinh rất mạnh banh lọt vào lưới bên Tandinh thua một bàn Đem banh ra giữa đá lại, chiến nầy bên Tandinh quyết gỡ lại, nên đá coi lẹ làng lắm.

Một lát Phước là hữu dực tiền phuôn của Tân-định lừa banh đem xuống bị Năng cản, nên đem xuống không đặng. Năm chạy lên đá banh lên cho Ngưu, Ngưu được banh đá cho Thể, Thể chiến banh cho Tâm, Tâm thừa lúc lộn xộn đá banh lọt vào lưới bên Tân-định thua, bàn nữa là 2 bàn.

Đem banh ra giữa đá lại chiến nầy bên Tândinh quyết gỡ lại nên trăng xuống rất dữ dội lắm, còn bên Etoile Giadinh bị hàng tiếp ứng lên cao quá nên khi người ta xuống công kích, vô cửu không kiệp để cho Tân-dinh được banh đem cản cửa thành đá banh lọt vô lưới bên E. Giadinh thua một bàn. Đem banh ra giữa đá lại chẳng bao lâu kế tới giờ nghỉ giải lao.

Vô đá lại chiến nầy bên Tandinh mệt rồi, nên để cho bên E. Giadinh đem banh xuống thường hơn, bị vậy nên mới thua thêm ba bàn nữa, là năm bàn gỡ một.

Bên E. Giadinh đáng khen hơn hết là Năm, Năng, Thể, hay hơn hết, còn mấy tướng khác cũng khá vậy.

Còn bên Tândinh thì có Phước, Túc và Ngọ hay hơn hết, tuy thua chớ cũng khá lắm, rằng đợt chờ lẹ tới.

Còn match sau từ 4 h 45 tới 5 h 45 hội Victoria đá với Télépost.

Kỳ nầy hội Télépost rất hay còn bên Victoria thì hiếu người thủ thành nên bắc Giỏi 1 xuống đứng thế chơn ấy.

Được chừng mười phút đồng hồ bên Victoria được banh đem xuống công kích rất dữ dội lắm, song nhờ có Lành là tướng thủ thành của Télépost rất lẹ làng bắc được banh đem lên giao cho Cho. Cho đem xuống đá thẳng vào cửa thành bên Victoria, Giỏi đá banh ra, rủi gặp Châu đứng lối đó nên thừa điệp banh ngay cang, nên đá một cái rất mạnh, banh lọt vào lưới bên Victoria thua 1 bàn.

Đem banh ra giữa đá lại, chiến nầy bên Victoria quyết gỡ lại nên chiến banh lẹ làng lắm, song bên Télépost đưa banh đến nhiều, thì nhờ có Lành cứu khỏi thua nhiều lần lắm.

Ước đặng một hồi lâu bên Télépost được banh đem xuống thừa lúc lộn xộn nên đá banh thẳng vào cửa thành bên Victoria. Xướng cứu khỏi thua đá lên, gặp Cho chộp lại đem xuống đá banh vô cửa thành bên Victoria, Giỏi chẳng thấy nên banh lọt vô lưới bên Victoria thua một bàn nữa là 2 bàn.

Đem banh ra giữa đá lại chẳng bao lâu kế tới giờ nghỉ giải lao.

Vô đá lại chiến nầy bên Victoria chiến banh coi như chớp nhán còn bên Télépost giữ rất chặc chẽ lắm, thất là coi hay hết sức.

Đặng chừng khi Của được banh đem lên giao cho Sanh, Sanh đem xuống giao cho Tiên, Tiên lừa vô đá banh lọt vô lưới bên Télépost thua lại một bàn 2-1.

Đem banh ra giữa đá lại chiến nầy 2 bên, bên nào cũng rằng đá hết chẳng mỏi sức, nhưt là hàng tiền phuôn của Victoria thì coi lẹ làng lắm.

Khi Yam được banh đem xuống bị Giáu nhảy xái phép nên Giám-cuộc phạt, con đuổi ra khỏi ng cho đá nữa. Yam đá banh vô giữa Sanh chạy tới đội đầu banh lọt vào góc, Lành không tại nào đỡ nổi, Nên banh lọt vô lưới bên Télépost thua lại một bàn nữa là huề 2-2

Đem banh ra giữa đá lại chiến nầy bên nào cũng quyết ăn mà thôi nên đá coi côn hay hơn lúc trước nữa, nóng bỉ tới giờ, nên 2 bên huề với nhau.

Bên Télépost kỳ nầy, Cho, Thân và Huệ thì hay hơn hết, còn Lành thì khá lắm nhứt là tỉnh táo, lẹ làng không lau chạo.

Còn bên Victoria thì Yam, Tiên và Fire kỳ nầy hay lắm.

V.T.B.

BOXE

Đánh boxe đêm chúa nhựt 4 décembre

Võ-sĩ Sosa đánh với Tavant

Rạp mới rộng rãi, không lợp, ở giữa một miếng đất trống, gần gare xe lửa lớn. Mát mẻ và sắp đặt có thứ tự. Có nhiều đó hay, mà rủi thay ít người đi coi; mất một cơ hội tốt xem boxe.

Đó đầu bốn hiệp : Menbi đánh với Kid Auguste. Kid Auguste ốm yếu hơn, mà lẹ làng và đánh sức mạnh. Bốt đó Kid Auguste ăn.

Đó nhì, bốn hiệp : Corre đánh với Defendini. Corre nặng hơn 4 kilos, cao và tuổi dài hơn. Defendini nhỏ hơn mà gan lắm. Mới vô hiệp đầu, bị đánh trúng mũi, máu ra nhiều quá, làm cho y mệt nhiều, nhưng mà Defendini rằng đánh tới hiệp thứ năm, máu ra bít lỗ mũi và miệng hết, mới chịu thua.

Đó tư, tám hiệp : Bassin đánh với Meratti. Meratti nhẹ hơn gần 2 kilos; bộ nhỏ và ốm-yếu hơn. Nhưng mà y lẹ làm, trở và né hay làm cho Bassin đánh ít trúng đặng. Mới vô thấy Bassin tấn tới quá, tưởng Meratti không thể chịu nổi. Nhờ y có dây công, nên bày giờ đánh hơ hơn mấy năm trước nhiều. Bốt đó, giám cuộc cho huề. Ba năm, ce soir, y phục đồng hồ mỗi hiệp. Sosa đánh với Tavant.

Tavant nặng hơn bốn kilos, mập và lớn hơn Sosa. Mới vô mấy hiệp đầu, hai võ-sĩ đánh coi rất đẹp. Gai, tốt, đánh lẹ-làng. Tới hiệp thứ tư tới rốt đó, Tavant coi bộ mệt lắm, cứ hiểu và ôm hoài, không còn đánh như trước nữa.

Trong mười hiệp, Tavant đánh cầm chừng đặng 3, còn bảy hiệp kia, thua sức Sosa nhiều lắm. Hiệp thứ chín, Sosa rủi dụng đầu hay là ý muốn đánh đầu vô chơn mày Tavant, làm cho đổ máu lai láng. Ông khán-trận, vùng nhảy xuống võ-đài, la lên rằng Sosa bị thua disqualifiés không hỏi lại ba ông giám-cuộc ngồi ngoài, chỉ nghĩa rằng ông khán-trận nầy không biết lẻ-luật đánh boxe chi hết. Ông khán-trận directeur de combat) không phép cho võ-sĩ nào ăn hay thua hết. Quyền ấy có ba ông giám-cuộc ngồi ngoài có mà thôi. Mấy người đi coi, phần nhiều đa trắng, cũng đều rỗ la lên biểu cho Sosa thua.

Võ-sĩ nào làm lỗi một lần, mà đánh người đối thủ với mình sai phép, thì ông khán-trận cho hay lần thứ nhứt đừng sửa mình (Khi nào cũ đánh sai-phép ấy, không làm cho võ-sĩ kia đau nặng không thể đánh nữa đặng). Nếu đánh sai phép hai lần nữa mới bị disqualifié (thua).

Ba ông giám-cuộc ngồi ngoài nghĩ lại cho rằng ông khán-trận làm sai phận việc mình, và sai M. Bigmault lên cho Sosa hay lần đầu đánh sửa mình, và biểu hai võ-sĩ liết tay nhau đừng giận và đánh nữa.

Bốt đó, 3 giám-cuộc cho huề. Xét hiệp Sosa quá.

Đua ngựa Saigon

Chúa-nhựt 4 Décembre 1927

I Phần thưởng Vaurien 1 500 m. — Độ nầy có mười ba con chạy. Chưa kịp phất cờ thì con Đam-May, con Ngọc-Lang, con Victoire, con Liễu Hoa, con Đam-Bay và con Vàng-Điều chạy xô. Vì con Đam-May xô gần 800 thước nên khi sắp chạy lại thì hết sức thua xa. Chạy đặng hai phần vòng con Ange-Bland còn dẫn đầu song vô gần khán đài thì phải bị con Vàng-Đen lướt qua lỡ một mình ngựa mà đoạt giải nhứt. Con Anh-Long nhờ có chạy hai ba kỳ rồi nên lần nầy về hạng ba.

Tiền đánh cá.

Vàng-Đen gagnant	7	70
id. placé	1	40
Arge Bland »	1	20
Anh Long »	2	00

II. Phần thưởng Daphnis 800m.

Trong đám ngựa to nầy thì có con Mauri, Mon Béguin, Lutteur, Aiglon lớn hơn hết. Cờ vừa phất thì con Mon Béguin phát dẫn đầu song còn chừng 300 thước nữa thì con Mauri qua mặt sải một nước vô trước khán đài bỏ con Mon Béguin hơn hai mình ngựa. Kế đó con Lutteur về hạng ba, con Faret hằng tư.

Con Mauri thiệt quả hay, song không lạ, vì nó một cha với con Rouvelet có thể 1 anh thắng phụ lại nó không ?

Tiền đánh cá.

Mauri gagnant	1	$ 90
— placé	1	20
Mon Béguin »	1	30
Lutteur —	3	60

V Phần thưởng Thai 1600m. Ngựa chưa phát chạy chớ đã biết chắc con Amazone ăn rồi vì nó chở nhẹ quá còn con Long-Hồ chở nặng nhiều. Hằng thật chạy chưa được nửa vòng thì thấy nó đã lên dẫn đầu vô đến chỗ ăn thua đoạt giải nhứt bỏ con Long-nữ hơn ba mình ngựa. Con Epi d'Or về hạng ba. con Long-Hồ hạng tư.

Tiền đánh cá

Amazone Gagnant	3	80
id. placé	1	70
Long Nữ »	12	00
Epi d'Or »	2	70

II Phần thưởng Khau III 1800m. đô-rào

Độ nầy mấy tay đánh cá nghề thua con Centaure biết bao nhiêu vì năm rồi con Centaure nhảy rào xấp xỉ với con Kim-huê-Tông Phát có rồi thì thấy con Centaure và Inconnue dẫn đầu; qua hai phần vòng con Centaure sụt lại để con Escarpin lướt lên qua bỏ luôn con Inconnue mà đoạt giải nhứt. Con Escarpin có mọi lần phải nhiều. Con Inconnue nhảy rào cũng khá nên đoạt giải nhì. Con Đam Phụng về hạng ba.

Tiền đánh cá

Escarpin gagnant	36 p.	60
— placé	6 p.	70
Inconnue »	1 p.	80.

III Phần thưởng Bagdad 2000 m. — Độ nầy có sáu con chạy nhưng con nào cũng hay nên thiên-hạ đánh cá đều đều hết. Con La Reine và con Hồng-Phước thiệt đở lẻ nên phải rớt xa. Con Motor là ngựa giỏi song nhỏ sức nên phải chịu về thứ tư. con Brin d'Amour vì chở quá nặng nên về thứ ba. Con Dragon và con Platine tranh gái nhứt rất kích-liệt. Về gần khán-đài con Platine lần lần kịp con Dragon song phải nhường giải nhứt cho con Dragon.

Tiền đánh cá :

Dragon gagnant	2 p.	80
— placé	1 p.	60
Platine	3 p.	00.

Bên Ngô, đàn bà con gái tập các môn thể-thao như đấm đá con trai vậy. Ảnh nầy chụp lúc một équipe nữ tập thể-thao, đi trước công chúng.

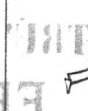

Đánh banh vợt

Coupe Nguyễn-văn-Trận

Ngày chúa-nhựt 11 Decembre tới đây Cercle Sportif Annamite sẽ đánh với Club de Garcerie.

Đánh chiếc

C. S. A	*C. Garcerie*
Của	Cang
Vên	Cư
Vinh	Mau

Đánh cặp

Của và Chinh đánh với Bình và Kính
Vinh và Hu-foo id. Cang và Huệ

(Bên nào ăn nhiều hiệp hơn, sẽ lấy được cupe).

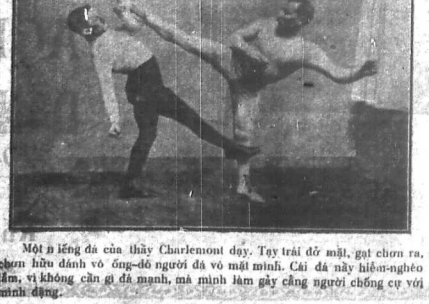

Một người đang đá của thầy Charlemont dạy. Tay trái dở mặt, gạt chơn ra, chơn hữu đánh vô ống-đồ người đá vô mặt mình. Cái đá nầy hiểm-nghèo lắm, vì không cần gì đá mạnh, mà mình làm gây cẳng người chống cự với mình đặng.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

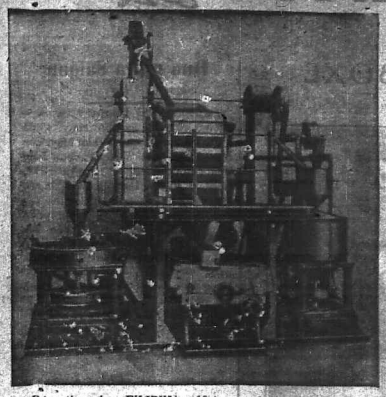

Décortiquerie « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

CÁC ÔNG PHẢI CÓ MỘT DÀN MÁY ! !

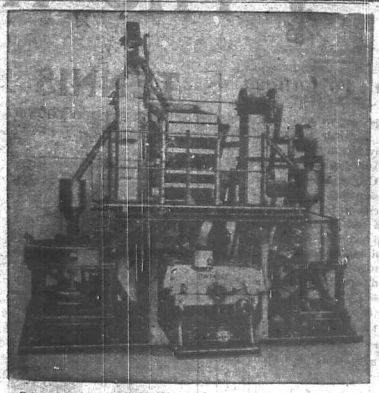

Décortiquerie « FILIPINA » 10 tonnes 1 cône

Không phải đi kiếm đâu xa, cũng chẳng phải dự dự chi nữa

DUY CÓ DÀN MÁY

"GARDNER"

Là các ông đặng vừa lòng

MẤY NẦY CHẠY MẠNH VÀ EM

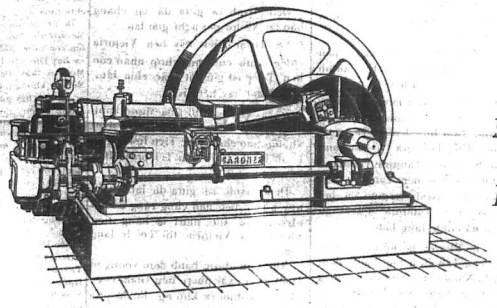

MÁY NẦY NHẸ VÀ KHÔNG TỐN DẦU NHIỀU

NỘI NĂM 1927 ĐÃ BÁN ĐẶNG 50 CÁI MÁY NẦY

Một cái dàn máy 30 ngựa ở Tân-an, mỗi tháng chạy hết 40 $ 00 tiền Mazout, điều nầy có ông Điền-chủ Nguyễn-văn-Nguơn làm chứng.

Chạy máy nầy dễ dàng lắm, không cần gì phải tay thạo nghề ! Ông Trần-văn-Rang, chủ nhà máy xay lúa ở Thủ-bộ (Cần-giọc) làm chứng như vậy.

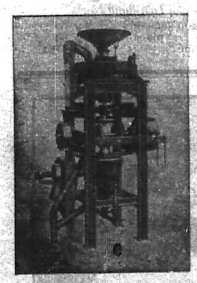

RIZERIE « COLONIA »

MÁY ẤY CHỈ CÓ TRỮ BÁN TẠI HÀNG NẦY

AGENCE FRANÇAISE D'INDUSTRIE MÉCANIQUE

104, Boulevard de la Somme, 104

SAIGON

Khít bên hàng bán máy may Singer

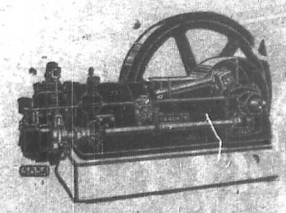

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022